

DARBININKAS

XLIV NR. 1

910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y.

ANTRADIENIS - TUESDAY, SAUSIO - JANUARY 6, 1959

Administracija GLENMORE 5-7281 Redakcija GLENMORE 5-7281

10 CENTŲ

KUBOS DIKTATORIAI: Fidel Kastro — atėjo, dabar jis kamininku padarė Urrutia; Fulgencio Batista — išėjo.

Chruščiovas vienu kartu paleido du:

Raketą paleido į mėnulį, o Mikojaną į Washingtoną

Sovietai metus pradėjo nauju laimėjimu antorėje erdvėje — sausio 2 paleido raketą į mėnulį. Raketa, praėjusi pro mėnulį apie 5,000 mylių atstumu (kaip nuo Mėnulio iki New Yorko), nuskrūvo saulės link. Sovietai paskelbė, kad raketa yra 1.2 tonos. Pradinis greitis buvo 24,588 mylios. Paskiau jos greitis sulėtėjo iki

5,589. Arčiausiai saulės raketa būsianti sausio 14, per 91.5 milijonų mylių; pro saulę pralėskianti ir toliausiai nuo jos nusikrisianti rugsėjo mėn. — per 123 mil. mylių.

Chruščiovas pareiškė, kad tai naujas ginklas kovoje prieš priešą.

KAIP AMERIKA SUTIKO CHRUSČIOVO LAIMĖJIMĄ

Prezidentas Eisenhoweris pasveikino Spauda pripažino Sovietam propagandinį laimėjimą. Pripažino, kad Amerika antorės erdvės varžybose vėl atsiliko nuo Sovietų, nors ne taip toli kaip peritų metų pradžioje. Kongresas šių varžybų reikšmę jautė. Tik kelios valandos prieš sovietinį satelitą,

kurį jie pavadino "luniku" (o kiti juokais net "lunatiku") Kongreso komisija antorės erdvės klausimam nutarė raginti naujas raketas leisti į mėnulį. Artimiausia numatyta buvo armijos vasario mėn.

— Amerikos raketa Atlas, kuri buvo paleista gruodžio 18, išsilaikys erdvėje iki vasario 1. t.y. ne 20 dienų, kaip buvo spėta, bet dvigubai ilgiau.

— Prezidentas Eisenhoweris sausio 3 paskelbė Aliaską keturiasdešimt devinta valstybe.

— Sovietai atidarė antrą ateizmo universitetą. Pirmas buvo Leningrade. Dabar antras Ashkhabade, kur yra daugiausia musulmonų gyventojų.

Mikojanas jau tariasi Washingtone

Chruščiovo pavaduotojas Mikojanas sausio 4 atvyko į Washingtoną. Jis yra šiuo metu labiausiai dėmesio centre. Su kokiais uždaviniais jis atvyko, jis neišsuduoda. Kopenhagoje laik-

rašininkam jis pareiškė vyktas pas Menšikovą atostogų. Ka jis kalbėsias su valst. sekretorium Dulles, jis nežina. Tai priklausys nuo Dulles.

Amerikoje Mikojanas bus pagerbtas priėmimuose pas valst. sekr. Dulles, Baltuosiuose Rūmuose, Kongreso užsienių komisijoje ir kt. Amerikoje politikai turi vilčių, kad Mikojanas atsivežė kokiu pasiūlymą ir kad su juo pasiseks susitarti dėl padėties sušvelninimo. Laukiama, kad Mikojanas turi pasiūlymų — dėl Berlyno, dėl viršūnių konferencijos, kurioje Chruščiovas galėtų atvykti į Washingtoną, dėl prekybos išplėtimo.

Bet Mikojanos rankos kruvinos Daugumas Kongrese palankiai sutinka Mikojaną. Kitaip pažūrėjo betgi kongresmanas respublikonas iš Minnesotos W. H. Judd. Jis atmetė kvietimą dalyvauti Mikojanos garbei priėmime, kurį pirmadienį rengė Amerikos firmų bendrovės prezidentas Johnson. Atstovas pareiškė, kad jam nėra noro dalyvauti drauge su žmogum, kurio rankos suteptos krauju.

Ateis nauji mokesčiai New Yorke?

Naujasis New Yorko gubernatorius Rockefelleris rado valstybės biudžetą su deficitu — 220 mil. Jam padengti rengiasi pakelti mokesčius prekėm. Pirmiausia cigaretėm — dabar mokama 4 cn., numatoma mokėti 6 cn. To neužteks. Kitom prekėm mokesčiai vietoj dabartinių 3 proc. teksią kelti iki 4 proc. Pajamų mokesčiai nenumatoma kelti.

— New Yorko susisiekimo valdyba mano, kad tik po 3-4 mėnesių paaiškės, ar galima bus palikti 15 cn. už naudojimą miesto traukiniais. Tikisi, kad iki 1960 nereikės pakelti.

— Pašto valdytojas nori pakelti pašto rinkliavą laiškam iš 4 cn. iki 5.

— New Yorko naujas gubernatorius Rockefelleris pareigas iškilmingai perėmė sausio 1. Tai iš eilės 49 gubernatorius.

LIETUVIŲ VISUOMENEI APIE LIETUVOS ATSTOVYBĘ PRIE VATIKANO

VLIKO PAREISKIMAS

Spaudoje ir visuomenėje pradėjus plisti žinioms ryšyje su Lietuvos Pasiuntinybe prie Sv. Sosto, Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas dėjo visas pastangas gauti tikslias informacijas iš pirmųjų šaltinių padėčiai išaiškinti.

Paaiškėjo, kad išrinkus naują Sventą Tėvą Lietuvos Pasiuntiniui prie Svento Sosto sudarė tam tikri sunkumai atnaujinti skiriamuosius raštus, kas Vatikano diplomatinuose santykiuose yra tradicija.

Suprantama, kad šį įvykį komentuoti ir spauda ir pas-

kiri asmenys daro galimas išvadas spėdami, jog skiriamųjų raštų pasiuntiniui neatnaujinus gali būti suspenduotas pasiuntinybės veikimas.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas panaudosis visais jo kompetencijoje esamas priemonės ir darys visus galimus žygius Pasiuntinybės prie Svento Sosto statusui ir veidui išlaikyti. Tam žygiui jis tikisi visų lietuviškųjų veiksmų, tautos ir visų lietuviškųjų organizacijų ir visuomenės paramos.

Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Vykdomosios Tarybos atstovas yra išvykęs į Vatikaną išaiškinti dėl susidariusios padėties ir dėl priemonių pašalinti kliūtis ir išspręst klausimus palankiausioje Lietuvos suverenumo ir atstovavimo dvasioje.

VATIKANO SPRENDIMAS DĖL LIETUVOS ATSTOVYBĖS

Žiniom, gautom iš Romos nusistatymas dėl Lietuvos atstovybės likimo. Pažymėtini du tame nusistatyme dalykai:

— Lietuvos atstovybei pripažinimo Vatikanas neatšaukia;

— Lietuvos atstovą pripažįsta tik atstovybės reikalų tvarkytojo titulu.

Apie tolimesnių įvykių eiga visuomenė bus painformuota. Vyriausiojo Liet. Išlaisvinimo Komiteto Prezidiumas 1959 gruodžio 31.

LIETUVOS DELEGACIJOS PAVERTOSE EUROPOSE TAUTOSE PAREISKIMAS VISUOMENEI

Tarptautinės teisės požiūriu — daugeliui valstybių nepripažįstant Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą ir tebeprapažįstant Lietuvos valst. diplomatinis atstovus ir Lietuvos pilietybę — Lietuva de jure tebėra valstybė, tik jos suverenių teisių vykdymas yra Sovietų okupacijos padarytas nelegalus. De jure pripažinimas tebėra didelė politinė — moralinė atrama laisvinimo akcijai.

Todėl kiek pavėluotai gautos iš Romos žinios, kad ryšium su naujo popiežiaus išrinkimu susidarė ten rimta grėsmė Lietuvos diplomatinei atstovybei prie Sv. Sosto, yra didelė steigmena ir skaudus smūgis visai lietuvių tautai, kovojančiai prieš komunizmą ir ateizmą už Lietuvos laisvę.

Savo kovoje dėl laisvės lietuvių tauta yra atlaikiusi ne vieną smūgį. Mes nenorime tikėti tačiau, kad Sv. Sostas nusigręžtų nuo lietuvių tautos jos didžiojo negando metu.

Pavertgatos Europos Tautos rūpinasi susidariusia grėsme ir daro reikiamus žygius. Lietuvos Delegacija PET ragina ir lietuvių visuomenę laisvojo pasaulio kraštuose subrusti ir medeliant siūsti Sv. Tėvui (His Holiness Pope John XXIII Vatican City) telegramas, prašant palikti Lietuvos Ministerio ir Lietuvos Pasiuntinybės prie Sv. Sosto ikišiolinį diplomatinį statusą.

LIETUVOS DELEGACIJA PET New Yorkas, 1958 m. gruodžio 31 d.

Maskva Irake

Rytų Vokietijos min. pirminkas Grotewohlis sausio 4 jau buvo Kaire ir tarėsi su Nasseriu. Kas buvo kalbėta, neskelbiama. Manoma, kad Grotewohlį pasiuntė Maskva, kad apramintų Nasserio akciją prieš komunistus. Pažymėtina, kad Nasseris neturi diplomatinių santykių su rytų Vokietija, nes tada netektų tokių santykių su vakarų Vokietija. O iš pastarosios jam naudos daugiau.

KUO MASKVA GINKLUOJA IRAKĄ?

Irakui Sovietai pristatė specialistų ir ginklų bei vežimų. Apie šimtas "karo specialistų" yra daugumas agentai, pernešti iš Sirijos, Egipto ir Yemen. Kariniai vežimai yra iš... Amerikos. Juos Sovietai buvo gavę iš Amerikos karo metu.

— Vokietijoje yra susirūpinimo dėl Mikojanos atvykimo į Ameriką. Jie mano, kad Mikojanas nori derėtis dėl Vokietijos likimo.

KUBOJE SENŲ DIKTATORIŲ PAKEITĖ NAUJAS

Naujus metus pradėjo politinių įvykių Kubos valstybė — jos prezidentas Fulgencio Batista y Zaldivar sausio 1 atsisakė iš pareigų ir pabėgo su palydovais į Dominikonų respubliką. Dvejus metus trukęs vidaus karas, vadovaujamas Fidel Castro, eina į galą sukilėlių naudai.

Ar jis baigsis tik žmonių pakeitimu valdžioje ar ateis su naujais socialinėmis ir politinėmis reformomis, dar neaišku. Apie tai galima tik spėti iš perversmo herojaus Fidel Castro.

Batista

Fulgencio Batista kilęs iš ūkininkų šeimos, net turįs savyje ispanų, negrų, indijonų ir kinų kraujo. Buvo kariuomenėje ir seržantas Batista 1933 jau surengė perversmą. Paėmęs valdžią ir pabuvęs ketveris metus prezidentu, turėjo bėgti į Floridą. Bet 1952 grįžo ir vėl perversmo keliu paėmė valdžią.

Castro

Kilęs iš rytinės Kubos, aristokratas, intelektualas, teisininkas, tris universitetus baigęs, su daktaro laipsniu. Savo prigimtimi revoliucionierius, katalikas.

Prieš Batistą nuo 1953 sukilėlių virto. Bet Santiago arkivyskupo perkaltėtas pasidavė. Gavo 15 metų. Atsėdėjęs dvejus, buvo paleistas. Pabėgo į Meksiką ir ėmė organizuoti pogrindžio grupę. 1956 gruodžio 1 su 81 šalininku išsikėlė į rytinę Kubą. Iš jų pat pirmą dieną belkio tik 12 po susidūrimo su vyriausybės kariuomene. Pabėgęs į kalnus su naujais šalininkais organizavo Batistą nužudyti ar pagrobti. Prikis tik 40 vyrų. Nuo šių metų pakeitė taktiką — ėmė sprogdinti kelius, tiltus, bloka-

KAIP VAKARAI ATSAKĖ DĖL BERLYNO

Vakarų atsakyme Chruščioviui pereitą savaitę dėl pasitraukimo iš Berlyno siūloma keturių konferencija. Ji turėtų aptarti Berlyno, Vokietijos ir Europos saugumo klausimus.

At pastarasis klausimas apima ir rytų Europos likimą, ar jis visai apeinamas — neaišku.

— Brooklyne sausio 3 iš ligoninės buvo pavogtas kūdikis tik pustrėčio valandos po gimimo. Ieško 2000 policininkų. Ligšiol jokio pėdsako.

— New Yorko sekmadienio — pirmadienio naktį spustelėjo šaltis iki 10 laipsnių. Tuo tarpu Texas temperatūra nukrito iki minus 22 laipsnių. Tokio šalčio Texas niekad anksčiau nebūta.

vo kraus eksportą ir palaužė ūkinį gyvenimą. Bažnyčios tarpininkavimą tarp Castro ir Batistą atmetė.

Castro aiškino, kad jis kovoja už žmonių politines teises, o paskui už socialines reformas.

Batista aiškino, kad Castro einas su komunistais ir Maskva. Castro aiškino, kad jo sukilėlių daugumas esą katalikai.

AMERIKA IR KUBA

Castro buvo pagrobes 45 amerikiečius. Kaltino, kad Amerika remianti Batistą. Amerika tai paneigė. Dabar daugybė Ba-

tistos šalininkų betgi atbėgo į Ameriką. Amerika juos priėmė, tačiau Amerika pasiryžus pripažinti naują Kubos vyriausybę, kai tik ji bus sudaryta. Tuo tarpu laukiama padėties pablogėjant, ir Amerikos piliečiai iškeliami iš Kubos.

Amerikos kapitalo esą investuota Kuboje apie vienas milijardas. Tvirtinama, kad ir Amerikos gangsteriai bendrai su Kubos vyriausybės pareigūnais įsteigė kazino, kurio apyvarta 24 mil.

Kuba nepriklausomybę gavo 1902, turi apie 6 mil. gyventojų, yra 44.000 kv. mylių ploto.

KUBOS SALA, kurioje dvejų metų kovos baigėsi sukilėlių laimėjimu.

ŠAUKĖ Į KOVĄ POLICIJĄ IR PATS PASITRAUKE

James R. Hoffa, auto sunkvežimių transporto unijos prezidentas, užsimanė parodyti savo galybę nuo to laiko, kai jo unija išmetė iš A.F.L. — C.I.O. Nuo tada jis ėmė verbuoti naujus narius ir jų skaičių iš 1, 333,000 pakėlė iki 1,600,000. Tai pati didžiausia unija visoje Amerikoje.

Po senato komisijos tardymų, kur buvo rasta, kad Hoffa pasisavino unijos pinigų milijonus, Hoffa užsimanė parodyti, kad jo klauso ir policija. Gruodžio 10-12 pasiskelbė, kad paims į uniją dar ir policijos tarnautojus, gaisrininkus. Pirmiausia užsimojo paimti New Yorko 24,000 tarnautojų, kad iš jų išrinktų naujas pinigų sumas. Prieš savaitę auto sunkvežimių vietinės unijos pirminkas H. Feinstein paskelbė, kad sausio 12 piketuos policijos "pastatus — kad jiems nebūtų pristatomas kuras, automobiliams gazolinas. Tokiu bū-

du norėjo priversti įstoti į unijas. Policijos komisaras Kennedy pareiškė, kad prieš tai kovos visom legaliom priemonėm. O Wagneris pagrasino dar ir pačiam Feinsteinui, kad jis neteks darbo (jis yra miesto su-

siekimo inspektorius ir gauna 8,500 dol.).

Gruodžio 31 Hoffa davė žingsnį atgal — įsakė savo Feinsteinui piketus atšaukti.

JAMES HOFFA nori ir policininkus valdyti, bet policijos pabūgo.

Kiek tikinčiųjų yra New Yorke

New Yorko 22 apskrityse gyventojų statistika parodė, kad 15 mil., arba du trečdaliai gyventojų priklauso kokiom religinėm bendruomenėm. Tarp jų katalikų yra 29.5 proc. žydų 18 proc., protestantų 15.9. Kitų 34.4 proc. nepriklauso jokiai bažnyčiai.

Katalikų daugiausia, veik pusė, yra susitelkę New Yorko mieste. Tokiau eina New Jersey — 34 proc. žydų 80 proc. yra susitelkę New Yorko mieste.

Protestantų daugiau kaip pusė New Yorko mieste yra ne baltieji.

MIKOJANUI ATVYKUS. Taip Rytų ir Vakarų diplomatų lenktynės opinijai laimėti įsivaldoju karikatūristas.

Skamba kaip kaltinamojo akto žodžiai

Amerikos intelektualai serga naiviom pažiurom į komunizmą: jie palažė tauto pasipriešinimo valią ir atidaro duris komunizmo imperializmui — Toki kaltinimai ima reikštis jau Amerikoje.

Praėjusių metų pabaiga Amerikoje buvo pridengta optimizmu. Ji žadino labai pagyvėję kalėdinių pirkimų, laimingai išsauta Atlas raketa; kėlė viltis neramumai prieš lageryje — Maskvos vadų nepabaigiamos rietenos, Mao Tsetungo nuvirtimas, Prancūzijos komunistų išstipimas parlamente. Televizijoje rengti politinių informatorių pasikalbėjimai rodė visą ateinančių dešimtmetį be karo. Tai vis giedros ateities vaizdai.

Tačiau pro du dalykus, kurie galėjo būti juodi dažai šviesiam paveiksle, tie informatoriai praėjo visai tylom. Pro pavertus kraštus ir pro komunizmo ekspansiją.

Jie kalbėjo, lyg tokių kraštų iš viso jau nebėra. O jeigu ir yra, tai reikia apie juos tylėti, sutinkant su esamu faktu, kurio jau nepakeisi. Tylejo jie ir apie antrą dalyką — būtent, kad esamus faktus vis dėlto galima pakeisti ir kad juos gali ir rengiasi pakeisti Maskva, planuodama tolimesnę ekspansiją. Ekspansiją nebūtinai karu. Ekspansiją taikiomis priemonėmis, laimint daugiau sau šalininkų ir talkininkų Vakarų po zicijose.

Amerikos įvalgesni protai mato šitokios sovietinės ekspansijos pavojų ir apie jį šneka.

Tik jų balsas gali būti silpnas, nes jis kalba ne apie malonius dalykus. Vienas tokių balsų yra Tevo Fr. Ginder, "Our Sunday Visitor" tekamųjų įvykių vertintojas. I jo reikiamas mintis praveru atsižvelgti kaip į antrą medalo pusę pradendant naujus metus.

Tėvas Ginder rodo padėtį iš dramatiškosios pusės. Rusija, sako, yra pamažu mus įmanevravusi į tokias pozicijas, kuriose mum leista pasirinkti — pasidavimą ar sunaikinimą.

Savo tvirtinimą paremia dar Whittaker Chambers liudijimu. Chambers buvo tas pirmasis, kurio liudijimais buvo atidengtas Alger Hiss ir kitų komunistų agentų veikimas Amerikoje. Šią vasarą, stebėdamas įvykius, jis pestimistiškai nukalbėjo:

esą krikščionybė pralaimėjusi paskutinę kovą prieš komunizmą. Komunizmas jau perkeitė pasaulį Beliko jam nušluoti tik paskutinius pasipriešinimo židinius.

Ateities įvykių programoje nebėra vietos trečiajam karui, nes jis nebus reikalingas.

Iš kur tokios šurprios išvados? Autoriai kaltina ne komunizmo agresyvumą, bet laisvojo pasaulio neatsparumą.

Labiausiai tuos, kurie vadovauja laisvojo pasaulio visuomenei. Tėvas Ginder sako:

Tauta šaukiasi vadovavimo, o

jo nėra. Per mažą yra tarp mūsų išrinktų atstovų, kurie būtų išitikinę absoliutiniu komunizmu blogiu.

Dar aiškiau nurodo pirštu į tikruosius kaltininkus, primindamas Mmė. Chiang Kaishek peritos vasaros žodžius, kalbėtus Amerikoje. Ji aiškino, kad intelektualai „populiarino abejingumą prieš komunizmo demoną ir palažė žmonių pasipriešinimo valią.“

EDGAR HOOVER, FBI direktorius, kurį komunistai laiko didžiausiu savo priešu, nes FBI tebėra Amerikos tvirtovė, kurios komunistam nepasisekė infiltruoti.

ŽYMIŲ ŽMONIŲ ŽYMŲS ŽODŽIAI KALĖDOMS IR NAUJIEMS METAMS

LIETUVOS ATSTOVO WASH. J. KAJECKO

Amerikos Balsas perdavė Lietuvos atstovą Washingtonė J. Kajecko kalbą į pavertą Lietuvą, kurioje buvo sakoma:

„Ir plotkeles laužant, ir Pietmenų mišlose, ir Naujus Metus pasitinkant, mes dvasioje bėsim su jumis ir kartu statysim didį klausimą:

Kada atkursim šviesų židinį ant Nemuno krantų ir kada sugrįšim pamilti Ant sutryptų karo pamatų (B. Brazdžionis).

Galas priespaudai! Laisvės ir tikrosios nepriklausomybės Tėvų žemei. Tai Lietuvos atstovo linkėjimai Naujųjų Metų proga pavertai tautai.“

LIETUVOS LAISVĖS KOMITETO IR LIETUVOS DELEGACIJOS PAVERTOSE EUROPOS TAUTOSE PIRMININKO V. SIDZIKAUSKO

„Kalėdos skelbia taiką ir ramybę geros valios žmonėms žemėje. Geros valios mūsų tautai nestinga. Tik ji pasigenda ir kantriai laukia taikos. Taikos laisvėje!“

„Tikrai, teisinga, pastovi taika neįmanoma be laisvės. Vertybių eilėje laisvė rikiuojasi aukščiausiai už taiką. Taika be laisvės — pax sovietica — tai tautų kalėjimas.“

„Teisingos ir pastovios taikos Europoje įgyvendinimas reikštų Vokietijos sujungimą ir Sovietų pavertų valstybių, taigi ir Lietuvos, nepriklausomybės ir laisvės atstatymą.“

Buvo, sakė ji, per daug intelektualų, kurie moderniojo karo baismus vaizduodami įtikino, kad laisvė ir žmogaus vertė, kurias lig šiol branginome labiau už viską, yra tik antraeilės vertybės, palyginti su biologiniu išlikimu.

Intelektualai būsią kalti už tai, jei komunistinis imperializmas užgrius visą pasaulį, nes jie palažė valią priešintis.

Amerikos intelektualų nusistatymą Tėvas Ginder iliustruoja laikraštiniškės Diana Trilling žodžiai (NYHT). Ji rašė apie tai kaip Amerikos intelektualai atsiliepia į komunistinius ir fašistinius reiškinius:

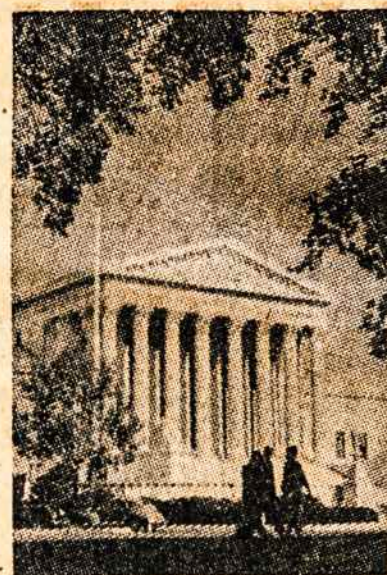
Mūsų tariamai apsišvietusios klasės automatiškai daro skirtumą tarp fašizmo ir komunizmo; Fašizmas, jie mano, yra demokratijos priešas; komunizmą jie laiko kažkuo, su kuo demokratija atsargiai gali susikalbėti. Tie patys žmonės, kurie protestuoja prieš Franco ar net prieš keliavimą po Ispaniją, tuo pačiu metu labiausiai pritaria paramai režimui anapus uždangos ar kultūri-

niam mainam su Sovietų Sąjunga!

Kokis tos „intelektualų klasės“ rezultatas praktinei politikai? Mūsų intelektualų nusistatymo padaras yra „Nieko nedarymo“ politika.

Ji aiškiausiai pasirodė rytų Vokietijos perversmo metu. Dar labiau Vengrijos sukilimo metu. Palygina su Amerikos reagavimu dėl Izraelio valstybės pasiskelbimo. Kai tik Izraelis pasiskelbė nepriklausomas, nepaėjo trys valandos, ir prezidentas Trumanas jį pripažino. O kai Vengrijos, laisvosios Vengrijos, vyriausybė išilaidė pareigose tris dienas, Eisenhoweris nervingai dairėsi kitokio kelio.

Nebetęsiam dar žiauresnių pareiškimų Amerikos intelektualam, kurie ypačiai peraitais metais pasitarnavo komunizmo propagandai. Tai žodžiai lyg iš kaltinamojo akto. Bet tokia intelektualų padėtis nesistebim. Amerika čia nieko naujo neišrado. Tas pats reiškinys buvo ir nepriklausomoje Lietuvoje. Joje taip pat buvo būrys intelektualų, kurie įlankėsi sovietų atstovybėje, puotavo, or-

VYRIAUSIOJO teismo rūmai, iš kurių pernai išėjo sprendimai, sustiprinę komunistų veikimą Amerikoje.

ganizavo draugiją sovietinių tautų kultūrai pažinti, garbino sovietinę kūrybą ir paskui daugelis jų kulturbolševizmo garbintojų virto Maskvos iškamšom. Tuo pat keliu ėjo Europos intelektualų dalis. Dabar jie atsikvošėjo daugelis Amerikos intelektualai dar nepersirgo kulturbolševizmo dezintertija.

Sekant kitus naujų metų įvykius, praverčia ypačiai sekti ir šios ligos eiga.

M.

Kalbėtojas neužtikrino, kad tai bus 1959 pasiekta, bet tikino, kad esantieji laisvėje už tai kovos. VLIKO PIRM. DR. A. TRIMAKO

Vliko pirmininko dr. A. Trimako pareiškimas daugiau kreipiamas į esančius laisvėje, apžvelgiant padėtį Lietuvoje ir tarptautinius įvykius.

Lietuvoje: „Išgarbintoji ūkinė ir decentralizacija neatnešė mūsų žmonėm nei daugiau laisvės, nei sotesnio duonos kėsnio... Vadovaudamasis taktiniais sumetimais, okupantas leido, kaip žinia, mūsų žmonėm susirašinėti su užsienyje gyvenančiais tautiečiais ir priimti iš jų siuntinius, bet neatšaukė nei korespondencijos cenzūros nei siuntėjų registracijos.“

Grįžimas iš Sibiro: „Išleisti į Sibiro ir kitų Sovietų Sąjungos vergų stovyklų buvo ten pat apgyvendinti. Jiem nėra leista grįžti į savo gyvenamas vietas Lietuvoje. Tiem, kuriem pavyko išsipirkti sau teisę grįžti savo lėšom, atvykę turėjo bandyti įvairiais būdais kurtis, bet negavo reikalingo apsigyventi nei darbo leidimo. Jų daugelis grįžo atgal į Sovietiją... To išvadoje žmonių skaičius, net pagal pačius sovietų statistinius duomenis, žymiai sumažėjo. Minima vos 2,680,000 gyventojų šiandieninėje Lietuvoje. Jų tarpe yra, be abejo, nemaža — apie 360,000 — atgabentų rusų ir kitų Sovietų tautybių gyventojų.“

Tarptautinė padėtis: „... bendrosios tarptautinės padėties tie įvykiai nepalenkė pavertųjų tautų laisvės naudai. Priešingai, Vakaruose vis tebėra žmonių, kurie norėtų siekti tarptautinės tautos atlydžio ir sudaryti naują Eu-

ropos saugumo sistemą, atsiremiantį į esamųjų valstybių sienas. Kas dedasi už tų sienų, tų idėjų šalininkai nutyli. Tokios nuotaikos, be abejo, paskatina Maskvos valdovus drąsiau spausinti Berlyną ir veržtis toliau į Afrikos, Azijos ir pietų Amerikos kraštus...“

Balgė linkėjimu: „Tebūnie naujieji metal vieningo laisvinimo darbo metal!“

Iš Lietuvos

PARDUOTUVE BE PARDAVEJO

Sovetskąja Litva laikraštėje K. Karnaitis rašo:

„Vilniuje yra tik viena vienintelė gaidų parduotuvė Stalino porspekte. Klientūra didelė. Tai konservatorijos studentai, muzikos mokyklų mokiniai, muzikantai, muzikinės saviveiklos dalyviai ir tt. Su šia parduotuve „Litknižtorgo“ vadovybė ir sugalvojo padaryti eksperimentą — paversti ją „parduotuve be pardavėjo.“

Tačiau muzikinė visuomenė nepritarė „naujovėi“, dar daugiau — pasipiktino. Pardavėjo parduotuvėje tikrai nėra, bet ir pirktis joje nieko negalima. Ant tvirtų durų kabo tvirtai užraktai ir neprileidžia prie gaidų. Užraktai nuo durų nenuimami lėtais mėnesiais. Smalsim pirkėjams kartais iškabinamas prie durų skelbimas: „Pardavėjas susirgo atostogų“ arba „Pardavėjas susirgo dviem mėnesiam“ ir pan.

I pirkėjų klausimą, kada parduotuvė bus atdara, „Litknižtorgo“ vadovai paprastai atsako: (Nukelta į 4 pusl.)

Spauda

Koki skurdžiai išvyko Lietuvon

N. Lietuvą gruodžio 24 atpasakoją pasikalbėjimą, kurį buvo davusi Kauno TIESAI iš Kanados išvykusi į Lietuvą Deksnienė su vyru. Tame pasikalbėjime pasakojo apie gyvenimą Kanadoje ir „dipukus“.

Apie Kanadą: „Dabar vel didelis nedarbas Kanadoje. Kas turi kokį namuką, tai gresia prarasti, mokesčių neįstengia žmonės sumokėti.“

Kanados gydymas: „Ką ir bekalbėti. Kanadoje nueini — 15 dolerių paima. O vaistai menki, vis žmogų apgaudinėja.“

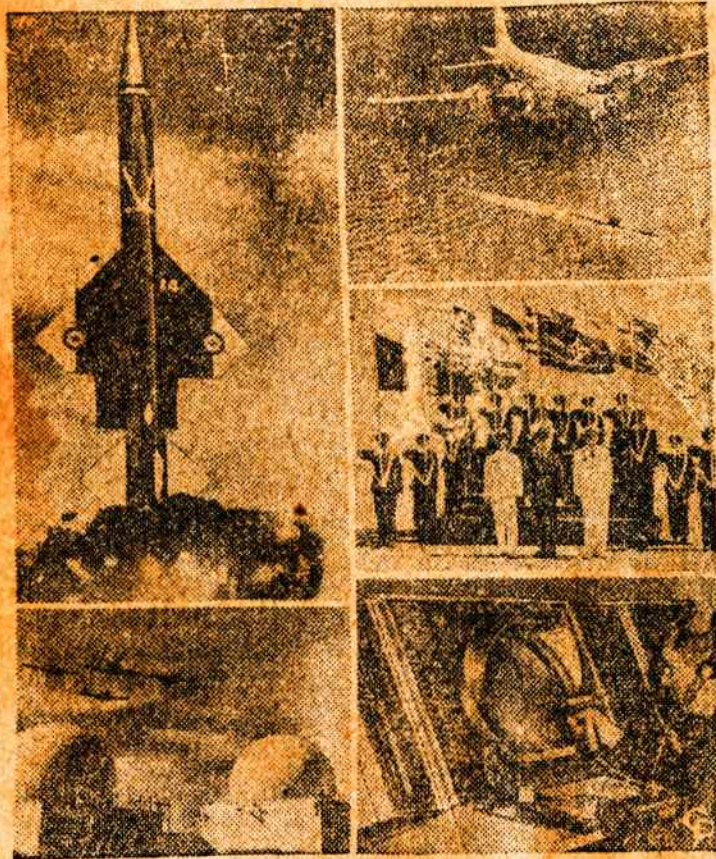
O didžiausia pabaisa — tai „dypukai“: „Dypukai labai sužvėrėję. Baugina, persekioja, šmeižia pažangius Kanados lietuvius, na, ir socia istinę Lietuvą.“

Po tokio linksmo aprašymo apie Kanados gyvenimą N. Lietuvos korespondentas papasakoja, kas buvo tie patys Deksniai Kanadoje.

Deksniai buvo atvykę į Kanadą vienas prieš 30 metų, kitas prieš 25. Toje „prakeiktoje kapitalistinėje“ Kanadoje įsigijo dvejus namus, kuriuos, prieš išvykdam į Lietuvą, pardavė už 45,000 dol. Iš tų namų pajamų Deksniai gyveno, nieko nedirbdami, ir iš jų nuomos pajamas kraudami į banką. Prieš parduodami, banke turėjo 15,000. O ir tuos Kanados „menkus valistus“ siūsdavo į Lietuvą, ne iš Lietuvos parsisūsdavo stebuklingus sovietinius valistus. I jokus kultūrinius parengimus nesilankydavo.

Išvykdami į Lietuvą Deksniai prisipirko medžiagą, pasiėmė baldus, virimo, plovimo mašinas, o Deksnienė dar nusipirko ir briliantinį žiedą. Pasiėmė dar ir šunį.

Toki yra tie „skurdžiai“, kurie išvyko iš Kanados „kapitalistinio pasaulio“. Laikraščio korespondentas linki, kad jiems nekiltų noro grįžti į Kanadą.

ŠIAURES AMERIKOS gynybos sistema Kanadoje. Apačioje iškutvai (viršuje kairėje). Lėktuvas seka povandeninį laivą — radaru šūsekamas priešas, jo pasitikti pakyla modernūs (viršuje dešinėje). Nato vėliavos Kanadoje. Prie radaro aparatų (apačioje dešinėje).

NORINTIEJI AUTI

GRAZI LIETUVISKŲ KNYGŲ,

slėm raidėm atspausdintų

ml d a k n y g i ų,

angliškų Joseph's Sunday ir Daily Missals, pui kristalinių ir jubiliejinių

SU LIURDO VĖNIU KRYZELIUOSE ROZANCIŲ

airiausių kitos rūšies

d o c i j o n a l ų,

tesikreipia į

„Darbinį“ administraciją,

910 Willoughby Ave.

Brooklyn 21, N. Y.

(tarp Bvay ir Bushwick),

Telefonas: GL 2-6916

JONO IR ŽELINOS ANDRIULIŲ JŲ ŠEIMOS

MICHIGAN FARM SŪRIS

štain, Michigan

Jūs esate namuose ir keliaujate, visuomet reikalaukite Michigan Farm Sūrio, jau per ilgus metus gaminamas Jono ir Angelinos Ant ir jų šeimos, Fountain, Mich.

REIKALAUKITE MICHIGAN FARM SŪRIO

Jeigu abejojate, paprašykite pilmui. Jūsų skonis jums pasakys. Mes norime, kad Jūs patvirtėt sprendėjas. Mes esame labai dėkingi sūrio mėgėjams ir tras kraut tyvėms, kad Jūs tiek išpopuliarinot Michigan Farm Sūrį, kuris visų mėgiamiausias. Mes pasizadame ir toliau jums gaminti patį geriausią sūrį.

MICHIGAN FARM CHEESE DAIRY, INC.

Vieninteliai šio sūrio gamintojai FOUNTAIN, MICH.

Aptarnavimui ir informacijai rytuose prašome kreiptis:

- PETER LISAUŠKAS**
69-15 53rd Avenue, Maspeth, N. Y. Tel. TW 4-8087
- VICTOR ABECŪNAS**
351 Park Street, New Britain, Conn. Tel. BA 3-1342
- JONAS JAKUBAUSKAS**
634 N. Denison Street, Baltimore, Md. Tel. Longwood 6-2622
- MECISLOVAS KAVALIŠKAUSKAS**
24 Prospect Street, Hyde Park, Mass. Tel. Hyde Park 3-3975
- GEORGE GALČUNAS**
1400 Caniff, Detroit, Mich. Tel. T. O. 8-7062
- STANLEY METRICK**
1804 W. 47th St., Chicago, Ill. Tel. Yards 7-8393
- JOHN SHURNA**
5418 So. Albany, Chicago, Ill. Tel. Grovehill 6-7783
- ALLAN STEWART**
4310 No. Broad St., Phila., Pa. Tel. Glazstone 5-1310

3 1/4 %

metinis dividendas
jūsų sutaupoms

(3% reguliaraus ir 1/4% extra)

skaičiuojamas metų ketvirčiais,
baigiasi gruodžio 31, 1958

THE Kings County SAVINGS BANK
Incorporated 1860

DIVIDENDAI ISMOKAMI

Metų ketvirčiais

Pinigams deponuotiems iki

SAUSIO 15

dividendai bus apskaičiuojami

SAUSIO 1

Aktyvas daugiau kaip \$136.000.000

EASTERN PARKWAY ĮSTAIGA:
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Priedamos darbo valandos —
Pirmadieniais nuo 5 iki 8 val. vakaro

BROADWAY ĮSTAIGA:
135 Broadway at Bedford Avenue
Priedamos darbo valandos —
Pirmadieniais iki 7 val. vakaro

Member Federal Deposit Insurance Corporation

USE THIS COUPON NOW!

The Kings County Savings Bank
539 Eastern Parkway, Brooklyn 16, N. Y.

I enclose \$ _____ to open a savings account as checked below:

Individual Account

Joint Account with _____

Trust Account for _____

Send me Free, Postage-Paid Banking-By-Mail envelope.

NAME _____

ADDRESS _____

CITY _____ ZONE _____ STATE _____

Send check or money order. Cash should be sent by Registered Mail only.

DARBININKAS

Published Weekly except holiday weeks, when issued weekly
THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų. 1951 sulungė AMERIKA, LDS
ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIĄS.

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office.
SUBSCRIPTION RATES: Domestic yearly \$6.00, Brooklyn, N. Y. \$6.50, Half year \$3.50, Foreign \$6.50
PRENUMERATOS KAINA: Amerikoje metams \$6.00, Brooklyn, N. Y. \$6.50, Pusei metų \$3.50, Užsienyje \$6.50

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS
Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisydo savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Prieš pasirašyti straipsnį nedideliai išreikšti redakcijos nuomone. Už skelbimų urinį ir kalbą redakcija neatsako
REDAKCIJA: 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y. Tel. GLENMORE 5-7281

Gedimino kalne iškeliamą Lietuvos vėliava

Devyniolikieji metai

A. MAZIULIS

Lietuvos kariuomenė įsikūrė 1918 metais lapkričio 23 d. Atžymėdamas šią sukaktį, Darbininkas spausdino A. Mažiulio straipsnį apie to meto kariuomenės žygius. Su šiais metais tęsiame tą patį A. Mažiulio straipsnį, kuriame vaizduojami įvykiai prieš 40 metų: kas dėjos Vilniuje, kaip vyko Lietuvos kariuomenės mūšiai. (Red.)

1918 metų gruodžio mėn. 31 d. iš pradžių laikraščiuose, paskiau ir tam tikruose atsisakimuose Vilniuje paskelbta, jog generolas Wejtko esąs paskirtas Lietuvos karo apskrities vadu. 1919 m. sausio mėn. 1 d. apie 5 val. popiet ginkluotas jaunimas užėmė Vilniaus miesto gatves. Tą patį ir kitą dieną ginkluotieji jaunikai darė gatvėse kratas, atiminėdama iš praeivių ginklus ir daro tikras kautynes su darbininkais ties Varnių gatve. Sausio mėn. 2 d. pasirodė generolo Mokrzecki skelbimas, jog jis esąs Vilniaus komendantas, įvedęs Vilniuje nepaprastą karo stovį. Tą patį dieną lenkų spaudoje paašikinta, jog Vilniaus gatvių užėmimas esąs padarytas lenkų karo jėgų.

STASYS BUTKUS, dalyvavęs vėliavos iškėlime Gedimino kalne.

Kadangi 1. Lietuvos ir Vilniaus valdžia, tuo būdu ir krašto apsauga, priklauso Laikinajai Lietuvos Vyriausybei; 2. Vilniaus miestas lenkų kariuomenės buvo užimtas be šios vyriausybės sutikimo; 3. Užėmusi gatves kariuomenė ne tik neveikia Lietuvos karo jėgų valstybinę vyriausybės vedama, bet ir savinasi svetimos valstybės ženklus (erelį prie kepurės); 4. Stoją prieš Lietuvos gyventojų dalį, tariant prieš Darbininkų Tarybos susimetusios darbininkas, tai Laikinoji Lietuvos Vyriausybė pavedė man, jos generaliam įgaliotiniui Vilniuje, pareikšti lenkų kariuomenės vadui Vilniuje griežtesnį protestą prieš jo pasisavinimą Lietuvos Vyriausybės teisių ir įsikišimą į Lietuvos vidaus reikalus, kas gresia jai naminiu karu ir suirutė.

Laikinosios Lietuvos Vyriausybės Generalis Įgaliotinis Vilniuje Švietimo Ministeris M. Biržiška.

Šį protestą M. Biržiška įteikė dviejų Vilniaus miesto komendantūros karininkų lydimas. Tuo metu su lenkais santykiai dar buvo žmanomi, nes ir pats gen. Wejtko atsisaukimas nurodė, kad "lietuvių tegu stoja į savo kariuomenę", o lenkai mobilizuojami ir stoja į

savus dalinius, kai gada gal pasirinkti kur jiems patinka, nes reikianti ginti "taika." Nežiūrint tų gražių lenkų žodžių, jų planai jau tuomet buvo dideli: Lenkijai turinti priklausyti ne tik Lietuva, bet ir istorinė Livonija. Kol dabar yra bendras priešas bolševikas, tai galys naudingas dar ir savarankiškai veikias lietuvius, bet lenkams turint jau geriau ginkluotus ir net mobilizuotus dalinius, lietuviai bus tuojau priversti lenkams paklusti, kaip vėliau bus prijungti ir latviai.

I. 3 d. lenkų daliniai prie N. Vilnios susidarė su atsilinkusiais bolševikais ir atsitraukė iki Vilniaus. Lenkai paprasė lietuvių pagalbą bolševikams atremti. Vilniaus karo komandanto pareigas einąs kar. Škirpa jiems atsakė, jei "lenkai, nesiklausę mūsų vyriausybės, užėmė Vilnių ir atsisauko paklusti Lietuvos valdžiai ir nešioti Lietuvos Valstybės karškus

1958 metų lietuviško gyvenimo apžvalga

Metal buvo vadinami sukaktuviniais: 500 metų nuo šv. Kazimiero gimimo, 350 nuo Marijos pasirodymo šiluvoje, 100 nuo Kudirkos gimimo, 40 nuo nepriklausomos Lietuvos paskelbimo. Tom sukaktim kal kuriuose miestuose buvo surengti minėjimai tačiau nieku patvaresniu tom progom nepasireikšta. Daugiau pasireikšta suvažiavimų, kongresų, stovyklų, studijų savaičių rengimu, parapijų, kongregacijų jubilėjais. Tarp jų didžiausio masto buvo Pasaulio lietuvių bendruomenės selmas New York rugpičio 29-31 su meno ir knygos parodom, su koncertais, iškilmingom pamaldom, radusiom atgarsio ir amerikiečių spaudoje. Tarp pozityvių laimėjimų tenka specialiai suminėti pranciškonų gimnazijos pastatų Kennebunkpore atidarymą.

Kultūrinei kūrybai skatinti buvo gausu premijų. Tradicinė rašytojų draugijos premija buvo skirta Gražinai Tulauskaitei už poeziją. Tradicinė Aidų premija teko Albinui Baranauskui už pasakojimus. Tradicinė Draugo romano premija pripažinta Jeronimui Ignatoniui. Lietuvių Enciklopedija paskyrė extra premiją Mariui Katiliškiui už romaną.

Su žiuo momentu kilo aštresnė polemika spaudoje dėl kūrybos, o po tos polemikos išaugo ir 60 asmenų pasirašytas pareiškimas prieš kultūrinį nuosmūkį. Pareiškimas sukėlė dar aštresnį "šaltąjį karą".

Tuo pačiu metu atskiri talentai veržėsi į platesnį pasaulį savo kūrybinėm pastangom. Tarp tokių Prudencija Bičkienė laimėjo dainavimo konkursą, tapdama viena iš septynių geriausių Amerikos dainininkių, Stasys Baranauskas laimėjo Illinois valstybės tenorų dainavimo konkursą, dailininkas Romas Viesulas laimėdamas Gugenheimio premiją.

Kovoje dėl laisvės vasaryje stip- (Nukelta į 4 psl.)

Lietuvos atstovybės likimas Vatikane

Lietuvos atstovybės prie Vatikano likimas yra visų lietuvių didžiausias rūpestis metus pradėjus. Dėl atstovybės likimo atskiri asmens, organizacijos, vietos bendruomenės siuntė ar siunčia į Vatikaną telegramas. Dėl atstovybės ir į redakciją kreipėsi žodžiu ir raštu eilė asmenų, keldami mintį pasiųsti į Vatikaną lietuvių delegaciją. Vietni mano, kad geriausia būtų tokia delegacija tik vienu kataliku žinomų veikėju. Kiti pasisako už visuomeninių grupių atstovų delegaciją, kuri galėtų kalbėti visų laisvųjų lietuvių vardu.

Tuos visus balsus ten priminti teigiamai. Tai ženks, kad visuomenė tebėra gyva, reaguojanti. Iš tos pusės teko apgailestauti atstovybę ištikusį negandą apgailestauti taip pat neturima, informacijos, reiktyvų stoka, kuri ištik-vo lietuvius rūstesniais, neaktais momentais. Tai pasiartojo ir dėl atstovybės likimo.

★

Dviejų veiksmų pareiškimai pagaliau pasirodė tą pačią dieną — gruodžio 31, Anglų spaudoje apie atstovybę buvo pranešta gruodžio 22, o italų dar anksčiau. Devynių dienų skirtumas! Bet ir pavėlintuose veiksmų pareiškimuose ieškom direktyvų ir informacijų.

Viename yra direktyva — siųskite telegramas. Bet sykiu pastebi, kad dar tik stengiasi gauti informacijų. Taigi informacijos jis neduoda. O ji reikalinga norint atsiliepti. Reikalinga žinoti, kokis ten pavojus: — ar Vatikanas kelia tik formalinį kredencialų klausimą visom atstovybėm, taigi ir Lietuvai? — ar kredencialai yra tik formalinė priemonė atsisakyti nuo santykių su nepageidaujama asmeniu, atstovu? — ar tai priemonė atsisaky-

ti nuo santykių su atstovybe, su Lietuvos valstybe? Asakymai į tuos klausimus tur būti aiškūs, norint padėti gelėti rmtai ir realiai, o ne tik pašaukiant. Nes tik skirtingos priemonės gali tikti pirmam antram ar trečiam atvejui. Jei Vatikani rūpi kredencialų, tik kredencialų reikalas, ir nėra as juos už Lietuvos vyriausybę pateikia, tai galima ieškoti būdų tam formaliniam klausimui apeiti. Jei Vatikani nepriimtinas asmuo, galima taip pat ieškoti būdų jam pakeisti kitu. Jei rūpi visai atsisakyti santykių su Lietuvos valstybe, tada visai kitas jau kelias Vatikano galimai klaidai išaiškinti, nes čia jau ne tik Vatikano — Lietuvos santykių reikalas, bet ir viena linkmė bendroje Rytų — Vakarų kovoje, viena dalis tarptautinių santykių, kuriuose eina rungtynės tarp principo ir oportunizmo.

★

Aniras pareiškimas praneša, kad pasuntė žmogų į Romą vietoje padėties iširti. Tai gerai. Bet ten yra Eltos atstovas; yra lietuviško skyriaus radijo vedėjas. O svarbiausia yra Lietuvos atstovybė...

Visuomenė informavosi iš svetimos spaudos, iš svetimo radijo. Bet iš savo atstovybės prie Vatikano nieko neišgirdo. Galėjo manyti, kad ji jau mirusi, ir veltui tik pastangos prašyti, kad ją laikytų gyvųjų tarpe. Tik iš amerikiečių spaudos patyrėm, kad ji tebegyva, nes davė pareiškimą jai. O lietuviška spauda ne tokio pranešimo iš atstovybės nesulaukė. Lietuvių gi spauda norėtų tarpininkauti visuomenei, norinčiai už tos atstovybės reikalą širdį padėti.

Kai tokis yra Lietuvos atstovybės santykis su lietuviška visuomene, peršas liūdno išvados dėl visų jos gerų norų ir pastangų.

Sausio 1 vokiečiai išsikraustė iš Vilniaus. Iš Gedimino kalno pilies bokšto 3:30 val. popiet nusiima savo vėliavą. Vilniaus m. komandanto pareigas einąs kar. K. Škirpa įsakė komendantūros adjutantui P. Gužui tuojau nueiti į Valstybės Tarybą, paimti tautinę vėliavą ir nuvykti į Gedimino kalną, o jis pats išvyko į komendantūros dalis (už Žaliojo tilto esančias artilerijos kareivines) ir pasiėmė garbės sargyba 7 savanorius karius.

Vėliava Gedimino kalne.

Karininkas K. Škirpa, jo adj. P. Gužas ir savanoriai Vincas Steponavičius lipo į bokštą ir iškėlė pirmą kartą Gedimino pilies bokšte atgimusios Lietuvos tautinę vėliavą. Vėlavą pagerbė šūviais. Sušuko: "Valio! Nepriklausoma Lietuva!" Prie jos buvo palikta sargyba. Sargybos viršininku buvo paskirtas karo valdininkas Jonas Nistelis ir sargybiniais savanoriai: Stasys Butkus, Romualdas Marcalis, Pranas Pliauskas, Albinas Rauba ir Mikas Slyvauskas.

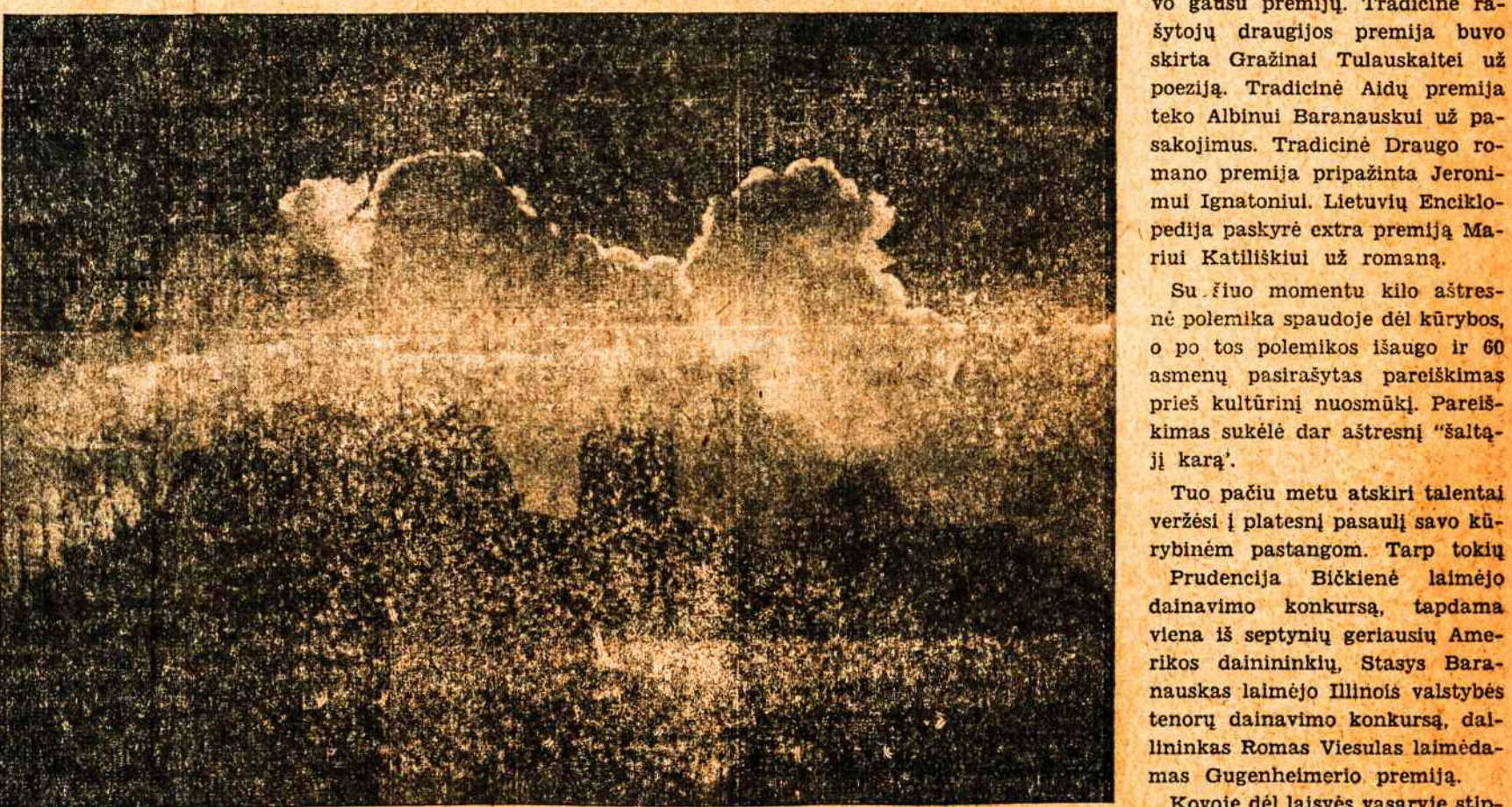
Pamačiusi vilniečių minia Lietuvos vėliavą nurimo, nes bijojo bolševikinės. Džiaugėsi net vilniečiai lenkai. Popiet 5 val pradėjo slautėti Vilniaus gatvėse lenkai legioninkai, kurie kratė gyventojus ir ieškojo ginklų. Sustabdydavo Lietuvos karininkus, bet juos patikrinę dar paleisdavo. Lietuvių karių vietovių vengė.

Paskirta šiaulių srities (šiaulių, Akmenės ir Joniškio kreizams) apsaugos viršininkas.

Sausio 2 iš Vilniaus pasitraukė į Kauną laikinoji Lietuvos vyriausybė, palikdama Vilniuje vyriausioju įgaliotiniu švietimo ministerį Mykolą Biržišką.

Vengiant nesupratimų su lenkais, visi likusieji ir naujai įstojantieji mūsų savanoriai prisislavo ant kairės rankos Lietuvos spalvų raištelius, antspauduotus Vilniaus komendantūros antspaudu. Visus tuos tautinių spalvų trikampelius siuvo daugiausia Vilniaus lietuvių gimnazistės ir kai kurios ponios.

Laikinosios Lietuvos vyriausybės įgaliotinis M. Biržiška tuojau įteikė lenkų generolui Wejtko, pasiskelbusiam čia lenkų kariuomenės vadu, tokį protestą: "Lenkų kariuomenės vadul Vil-

GEDIMINO KALNAS su pilies bokštu, kur buvo iškelta Lietuvos vėliava 1919. Nuotr. V. Augustino.

W.L. Muzikų šeimoje

NAUJUŲ METŲ sulaukę, Anicetas ir Renata sėdėjo nedidelėje, jaukiame salone. Renata ant kelių laikė užvožtą albumą. Buvo peržiūrėję praejų metų vedybines nuotraukas. Augčiau neturėjo ką daryti.

— Klausyk, Renata, tu galėtum paskambinti. Rodos, labai mėgsti muziką.

— Mėgau ir tebemėgstu, bet neskaubinsiu.

— Kėl? Skambini labai gerai.

— Gal ir ne taip gerai, kaip tau atrodo. Kai mudu susituokėme, siryžau pianino nebebarškinti. Nežinau, ar tu iš viso mėgsti muziką.

— Kas s nemėgstą? Labai Nors aš ir neskaubinsiu, taip tu Renata, kad nereikia eimoje įgirsti vyro ama. am nėra neapsiein.

— Ar tikrai? Tu negalvoji, kad aš tave paliksiu vieną? Aš to nenorėčiau.

Anicetas švelniai apkabino Renatą, priglaudė ir pabučiavo. Paskui nuėjo prie pianino ir jį atvožė.

— Sėsk čia, Renelė! Būsime dviese. O jei kliūdysiu, neišis valandėlei parymoti ant sofos. Ir tu būsi su manim, kai klausysiuos Schuberto, Schumanno, Chopino, Mozarto. Kas galėtų gražiau už juos prabilti meile ir džiaugsmu? Muzika išsakome švelniausiai ir giliausiai jausmus. Tai tu bylosi man, Renyte. Ar ne tiesa?

— Pameginsiu. Bet tu būk su manim. Aš nenoriu, kad man beskambinant pasijustum vienišas.

Po penkerių metų

RENATA skambino ilgesinga nokturną. Anicetas kužėjo sofoje su atskleista knyga. Naujų Metų popietėje buvo palikė namie, kiekvienas su savo mintimis. Anicetas pakeldavo galvą, Renata stipriai paspaudus pianino papėdes. Ji nematė, kaip jis susiraukdavo. Vieną ypu jis prašneko:

— Rena, ar tu žinai, kad aš kitados grojau smuiku?

— Iš tikrųjų? — atsigrėžė į vyrą, nuleidusi rankas nuo klavintūros. — Ir tu nesisakei?

— Nedrįsau. Toks ten iš manęs smuikininkas, greičiau griežlys. Man nesulyginti su tavimi. Būčiau tiktai ausį tau rėžęs.

— Būtų buvę geriau negu nutylėti. Nežinojau, kad esi toks slapukas.

— Ne toks, kaip tu manai, Renuke. Štai, ėmiau ir neiškenčiau nepasakęs. Man seniai knietėjo paimti į rankas smuiką.

— Ar jį turi?

— Taip. Palėpęs dėžėje tūno. Bet tu dabar pyksi, kad nuo tavęs slėpiaiu. Žinai, kai tu sakei, kad man nenori įkyrėti savo muzika, tai ir aš...

— Koks tu geras, Ani! — apkabino Renata savo vyro kaklą. — Aš nė nemanau pykti. Atsinešk smuiką!

— Bet tau bus tikrai nemalonu mano ėrenimas. Nebenorėsi nė pritari.

— Priešingai, Cetai. Juk aš kelerius metus viena daužiau pianiną. Kaip bus malonu! Anicetas susirado smuiką, nupustė dulkes, suderino sty-

gas. Abudu pradėjo groti duetas.

Po dešimties metų

ANICTAS grojo nostalgiską suitą. Reneta pritarė. Vėl buvo Naujieji Metai. Užbaigus duetą, Anicetas padėjo smuiką ir prisilietė Renatos peties.

— Renuke, aš turėčiau vieną pasiūlymą, bet nežinau, ar tau patiks.

— O ką tokio, Ani? Sakyk! — Matai, tu man akompanuoji jau kelintus metus, o aš čirškiniu kaip žiogas.

— Ne, tu smuikuoji labai gerai. Mudu.

— Taip, mudu turėjome labai smagių vakarų. Bet... bet per ilgą laiką ir duetai pabosta.

— Ar tu taip manai?

— Nėpyk, Renyte. Aš manau, kad tu taip sakei tik man. Bet padėjus ranką ant širdies su-tiksi, kad trio arba kvartetas gali duoti daug naujo.

Reneta pažiūrėjo Anicetui į akis.

— Ką tu galvoji? — Aš galvoju apie čelistią, kuris dirba mūsų įstaigoje, o jisai dar turi draugą, kuris groja fleita.

—Vadinasi, būtų kvartetas.

— Taip, pasikviestume pavakarių, paplepėtume, o paskui kartu sugrotume.

— Puiku, Ani! — pritarė Reneta. — Kaip tau anksčiau į galvą neatėjo. Kviesk!

Aniceto ir Renatos namuose dažniais vakarais grojo kamerinis kvartetas. Visi buvo patenkinti.

Po penkiolikos metų

NAUJUŲ METŲ svečius išlydėjęs, Anicetas ir Renata liko vienudu. Namie buvo kiek tuščia. Renata prisilietė pianino ir laisvai užgavo stygas, improvizuodama. Anicetas priėjo, paėmė ją už rankų, žiūrėjo į akis.

— Rena, ar tu sutiktum patenkinti vieną mano prašymą, nors ir pasirodyčiau tau kvaišas?

— Kodėl kvaišas? Tu visada toks protingas.

— Bet šį kartą, žinai. Ar tau nepabodo vis ta pati muzika keturiose? Mozartas, Schubertas, Haydnas, Čaikovskis. Per daug monotoniška.

— Tai ko tu nori, Nica? — Aš norėčiau įstijungti į

muzikos mėgėjų orkestrą. Pamenį, kartą klausėmės koncerto.

— Puiku, Ani! Labai gerai. Aš girdėsiu tave grojant.

— Bet jie turi pratybas vakarais. Ar leisi? Tris vakarus savaitėje.

— Žinoma, Ani. Mums dar lieka keturi vakarai. Be to, nei neglėtum manęs drauge imti. Jie, rodos, pianistės nereikalingi.

— Taigi, aš kaip tik dėl to neramus.

—Nesirūpink, Anicetai. Mano mama dar prieš penkiolika metų sakė: "Jei nori harmonijos šeimoje, nesistenk būti soloiste". Kaip aš galėčiau paduoti tau kelią į didesnį orkestrą.

—Kokia tu protinga, Renai! — Ne tokia, kaip tu atrodo. Kada prasideda to orkestro pratybos?

— Šiandien.

Penkioliktose metuose po vedybų Anicetas pasispaudė po pažastim smuiką ir išėjo iš namų. Buvo jau vėlus Naujųjų Metų vakaras. Reneta, likusi viena, skambino savo pačios sukomponuotą nubėgusių laimingu dienų viziją.

Statys šv. Kazimiero bažnyčia

Paterson, N.J. Kalėdiniai klebono kun. J. Kintos sveikinimai parapiečiams atnešė gražią staigmeną: atidarė vokus jie rado įdėtą ir numatytos statyti šv. Kazimiero bažnyčios projekto paveikslą. Iš įrašų matyti, kad bažnyčia turėtų būti pastatyta 1960 metais. Ispūdingas projektas padarytas žinomo architekto inž. J. Muloko.

Kalėdų pirmą dieną išgirdome iš klebono ir laikinių parapiečių vadovybės vis rengsi statyti naują parapijos salę, bet gera salė mažai ką pigiau atsietu negu nauja bažnyčia, todėl apsispręsta geriau statyti naują bažnyčia, o senąją paversti parapijos sale. Naujoji bažnyčia bus statoma greta senosios tik ką nupirktame žemės sklype. Klebonas mano, kad 1961 m. parapijos 50 metų sukaktį galėsime atšvęsti jau naujoje šv. Kazimiero bažnyčioje.

Šį klebono kun. J. Kintos nusistatymą reikia tik sveikinti. Jei paskiros šeimos pajėgia sau įsigyti ar pasistatyti gražų namų, tai, bendrai susitelkę ir organizuoti susijungę, tikrai įstengsime pastatyti ir Dievui garbinti gražius ir puošnius namus. Tiesa, mes turime bažnytelę, nors nedidelę, bet gana jaukią, statytą tais laikais, kai lietuviai pradėjo gausiau apsigyventi Patersone, bet tos bažnytelės amžius jau būtų nepilniausias. Patersonas gi nors

ir neturi daug lietuvių, bet jie yra susipratę daugiau negu kurioje kitoje tokio dydžio kolonijoje ir yra verti palikti keilams amžiams o gal net keilolikai savo paminklą — gražią lietuviško stiliaus mūro bažnyčia. Lauksime greitų ir konkrečių žygių, o Dievas gražiuosius darbus laimins.

Dr. Vinco Kudirkos 100 metų nuo jo gimimo sukaktis buvo paminėta gruodžio 28 d. Lietuvių Klubo salėje. Minėjimą rengė LB. vietos apylinkė. Kruopščiai parengtą paskaitą skaitė pedagogas Vac. Čižiūnas. Į paskaitą įsiterpinėjo dr. V. Kudirkos kūrybos pavyzdžiais: svečias Irena Stankūnaitė, gražiai perduodama pijaninu jo muzikos kūrinių, o moksleiviai Step. Augulis, Kest. Čižiūnas ir Alg. Rugys padeklamuodami poezijos. Minėjimas užbaigtas sugiedojus patį svarbiausiąjį Dr. V. Kudirkos kūrinių — tautos himną. Minėjimui dr. V. Kudirkos paveikslą nupiešė V. Gružas.

V. Čižiūno paskaita buvo verta, kad jos klausytų tūkstantinė minia, o susirinko, gaila, tik nedaugelis. Tai buvo pats negausiausias minėjimas.

Lietuvių pasakos vietos bibliotekoje. Vos pasirodžius rašytojo Stepo Zobarsko lietuviškų pasakų anglų kalba rinkiniui "Lithuanian Folk Tales", vietos moksleivė D. Jasytė pa-

rašė Free Public Library, 250 Broadway, vadovybei laišką, ragindama tą rinkinį įsigyti, nurodydama ir rašytojo adresą. Netrukus biblioteka pranešė, kad knyga jau gauta, registruota No. 398.2 ir rezervuota prašytojai. Po to D. Jasytė atspausdino vietos dienraštyje laišką, kuriuo dėkojo knygyno vadovybei už tokią greitą paslaugą ir ragino visus, "kurie nori ką nors sužinoti apie tą puikią ša-lij Lietuvą ir jos žmones, kurie kenčia rusiškojo komunizmo jungą ir priespaudą" perskaityti pirmą kartą anglų kalboje pasirodžiusį tos tautos pasakų rinkinį, iliustruotą dail. Ad. Korsakaitės.

Nors visa tai vyko lapkričio mėnesyje, bet tai aktualu ir šiandien ir bus dar ilgą laiką: kiekviena lietuviška šeima turi pareikalauti šią knygą iš bibliotekos, o tai pat paraginti savo draugus amerikiečius ją perskaityti. Tik tada jos įėjimas bus pateisintas, o susidomėjimas padės ir kitas knygas lengviau įgyti.

Jonas V. ir Angelė (Slepkovaitė) Stanaičiai sulaukė antros dukrelės Rutos Teresės. Pirmoji Lidija Birutė jau baigia 4 tuosius metus.

Kalėdų eglutė bus sausio 11 d. parapijos salėje. Rengia šeštadieninės mokyklos vadovybė, globėjai ir mokiniai.

Jurg. Ežer.

Iš Lietuvos

(Atkeltas iš 2 pūs.)

"Nekinom, pardavėjas serga, ir mes nieko negalim padaryti".

Štai ką tuo reikalu rašo redakcijai vienas iš meno veikėjų:

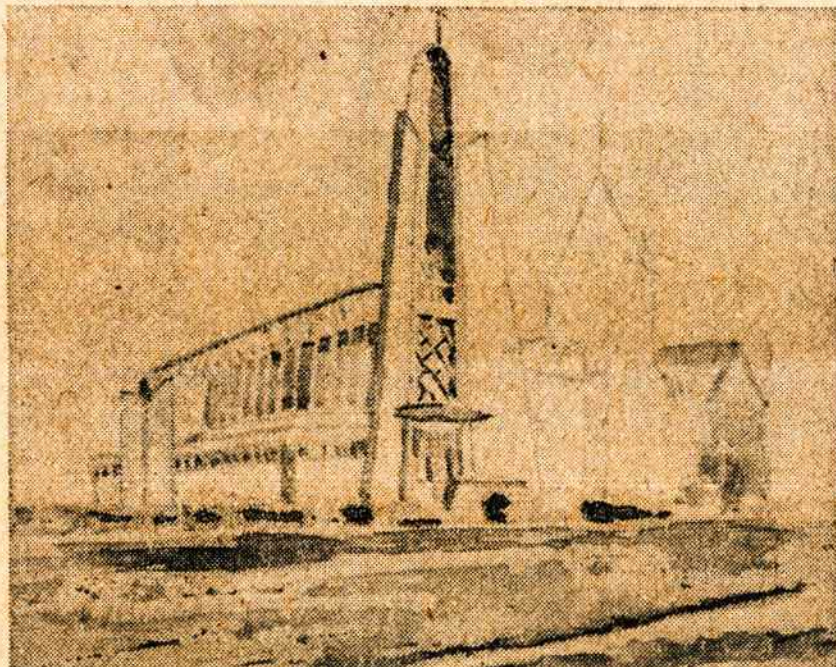
"Rajonuose gaidų parduotuvių nėra, ir norint gaidų gauti, reikia iš visų respublikos kampų keliauti į sostinę. Bet visi grįžta namo su tuščiom rankom ir nusivylimu. Aš gyvenu Vilniuj ir per metus dešimtis kartų eju į parduotuvę "Gaidos", bet man taip ir nepasiskė į ją leiti..."

KALĖDOS LIETUVOJE

Kalėdų vakarą 5:30 per okupuotos Lietuvos radiją buvo perduota žinutė iš Lietuvos katalikų gyvenimo. Esą per Kalėdas Vilniaus parapijos bažnyčioje vidurnakčio mišias laikė Vilniaus—Panvėžio vyskupas Steponavičius, Kaune katedroje laikė kan. Stankevičius, o Telšiuose katedroje — vyskupas Maželis. Po mišių jie sveikino tikinčiuosius su Kalėdų šventėmis.

Kurią Vilniaus bažnyčia bolševikai vadina parapijos bažnyčia, nepasakė. Taip pat nepasakė, kad Kalėdos ten nešvenčiamos, visi tu ri dirbti kaip paprastą darbo dieną.

J. Sk.

PATERSONE statomos šv. Kazimiero bažnyčios projektas, kurį perengė arch. J. Mulokas.

1958 metų lietuviško gyvenimo apžvalga

(atkelta iš 3 psl.)

riai išjungė nauja iniciatyva — akademinio jaunimo delegacijos lankė Jungtinių Tautų atstovus su prašymu Lietuvos bylai pagalbos.

Amerikos vyriausybės nusistatymas buvo kartojamas ne tik Vasario 16 proga. Paskutinis toks viešas pareiškimas buvo skirtas Amerikos lietuvių kongresui Bosto-

ne birželio 27-28: "...vyriausybė nėra užmiršusi pavergtųjų Baltijos tautų reikalo ir nėra susitakiusi su jų likimu".

Lietuviam betgi teko patirti kai kurio nusivylimo. Karčiau buvo pergyventas Lietuvos reikalo nutylėjimas Briuselio parodoje Amerikos ir Vatikano paviljonuose. Bet skaudžiausia smūgį teko primesti iš Amerikos vyriausybės, nusprendusios uždaryti Amerikos Balsą Miunchene nuo rugp. 31. Prieš uždarymą senate pasisakė griežtai sen. P. Douglas; rugp. 18 kreipėsi taip pat prel. J. Balkūnas ir prof. Smal. —Stocki vardu vidurio ir rytų Europos kilimo amer. konferencijos; kreipėsi taip pat eilė kitų organizacijų ir asmenų. Prel. Balkūnas ir P. Grigaitis taip pat liudijo prieš uždarymą senato komisijoje spalio 6. Vis kas veltui. Liko Amerikos Balsas tik Washingtono ir jam teleidžiama veikti skurdžiai.

Lietuvių individuali veikla viešiem reikalams reiškė labiausiai stumtiniais į Lietuvą. Tačiau, kiek jie rėmė kolektyvines pastangas, rodo pora pavyzdžių: Altas per metus surinko apie 40,000 dol., Balfas apie 80,000. Balfas, pastaruoju metu, itin rodydamas daugiau iniciatyvos, susilaukia ir daugiau atgarsių.

Tarp pasitraukusių iš gyvyjū per metus žymime — kun. Kazimieras Jankus, Portlande, balandžio 11; dr. Vytautas Benderavičius, Los Angeles, tą patį dieną; Antanas Ollis, Chicagoje, birželio 3; dr. Juozas Pašakarnis, Bostone, birželio 29; Ona Vosyliūtė

Pakštienė, Worcester, rugsėjo 29; kun. Pijus Aleksa lapkričio 29; Vincas Kvieska, Chicagoje, lapkričio 30.

Lietuvoje — vyskupas Kazimieras Paltarokas sausio 3, prof. Petras Šalčius balandžio 22, Antanina Gustaitytė šaltūvių Kaune rugsėjo 23, Kun. Juozas Liasauskis gruodžio pradžioje.

MAIRONIO mokykla Brooklyne surengė vaikams Kalėdų eglutę, kurios programą išpildė patys mokiniai, suvaidindami Kalėdom pritaikytą vaizdelį. Nuotr. V. Maželis.

KALĖDOS KARAGANDOJE

Prieš kurį laiką grįžęs iš Sibiro ir neseniai į vakarus atvykęs lietuvis, "Eltos Informacijom" pasakojo, kaip tremtiniai — kaliniai šventė Kalėdas dukrelės Rutos Teresės. Pirmoji Lidija Birutė jau baigia 4 tuosius metus.

Kalėdos artėjo. Jau ne pirmos už spygliuotų vielų, greičiausia ir ne paskutinės, galvoje. Su tuo mes jau buvome apsipratę. Laukėme laisvės, tikėjome ja, tačiau pati laisvė mums atradė nepasiekiamą, per toli. Nežiūrint to, Kalėdos atnešdavo mums kiekvieną kartą ką nors naujo, švento, neliečiamo.

Tad ir ruošėmės Kalėdoms. Pirmą kartą toje stovykloje buvo nutarta Kūčių vakarą atšvęsti organizuotai. Tai buvo susieta su visa eile pavojų, nes panašūs sambūriai čekistų leksikone buvo vadinami "kontrevoliuciniai".

Po Stalino mirties, o ypač po Berijos sušaudymo, čekistai jautėsi lyg nesavame kailyje.

Saugumo pereigūnai edė vienas kitą kaip vorai, ir ne vienas iš jų pradingo nakčia, niekad nebesugrįždamas. Šis padėčių netikrumas sumažino daugumos čekistų budrumą. Mūsų stovyklos viršininkas buvo tikras žvėris, tačiau ir jo pasitikėjimas vyriausybe sušlubavo. Kas vakar dar buvo pagyrimo vertas, šiandien už tą patį darbą galėjo būti sušaudytas. Reikia manyti, kad dėl tokių priežasčių jis ir nepastebėjo mūsų kalėdinių pasiruošimų.

Stovykloje buvo apie 130 lietuvių.

Bendram Kūčių stalui visi pritarė tačiau tai buvo tik pradžia. Didžiausia kliūtis buvo surinkti tam tikslui produktų. Supirkinėjimui sudėjome savo pasuktines kapeikas. Pinigus taupėme jau kelis mėnesius prieš tai ir surinkome to meto sąlygomis gan nemažą sumą. Stovyklos krautuvėje menkai ką tegalėjome gauti, buvome priversti ieškoti kitų kelių.

Ši opų klausimą mums padėjo laisvieji darbininkai išsprendti, t.y. vietiniai gyventojai, su kuriais kartu dirbome. Nupirktus produktus jie mums atnešė į darbovietes, o mes juos mažučiais kiekiais pernešėme į stovyklą. Tai irgi buvo susieta su visa eile pavojų, nes prieš įvedant į zoną prižiūrėtojai mus iškėsdavo ir vargus tam, pas kurį rasdavo maisto daugiau nei vienam kartui pavalgyti. Tokiu atveju kalinys būdavo apkaltintas pabėgimo ruošimu ar panašiai.

Pakštienė, Worcester, rugsėjo 29; kun. Pijus Aleksa lapkričio 29; Vincas Kvieska, Chicagoje, lapkričio 30.

Lietuvoje — vyskupas Kazimieras Paltarokas sausio 3, prof. Petras Šalčius balandžio 22, Antanina Gustaitytė šaltūvių Kaune rugsėjo 23, Kun. Juozas Liasauskis gruodžio pradžioje.

Vargais negalais sugabeno me viską į stovyklą ir pradėjome Kalėdas ruošti.

Kiekvienam kaliniui teko po vieną silkę, truputį džiovintų vaisių, po keletą pyragaičių — ir tai buvo viskas.

Daugiau duoti Rusija mums negalėjo, tai yra, negalėjome iš jos paimti. Gana sunku buvo eglutė gauti ir ją įgabenti į zoną. Tai pavyko, keliems tautiečiams tiesiog aukojantis.

Pagaliam atėjo ilgai lauktas Kūčių vakaras. Už stovyklos valgyklos stalų sėdėjome apie 130 lietuvių ir 20 įvairių tautybių svečių. Nors ir skurdžios buvo mūsų vaišės, bet širdingos, ir visi svetimtaučiai gerėjosi lietuvių atkaklumu ir pasiryžimu net ir tokiose sąlygose išlaikyti savo tradicijas. Buvo ir pagrindo tuo ryžtu stebėtis, nes lietuviai tuo pirmieji sulaužė stovyklos įstatymą, draudžiantį panašius parengimus.

Gilų išpūdį į visus padarė lietuvių giedamas Lietuvos himnas ir giesmė "Marija, Marija". Galima įsivaizduoti, su kokių pakilimu ir susijaudinimu buvo atliktos tos dvi lietuviams taip brangios giesmės.

Lietuviškų Kūčių vakaras — pirmas toks Karagandos stovykloje — praėjo be trūkdytų. Stovyklos administracija nesieė jokių skubių represinių priemonių.

Kalėdų pirmą dieną pirties patalpose buvo laikomos mišios, kuriose dalyvavo visi katalikai. Mišias laikė lietuvis kunigas.

Mes tikėjome, kad Kūčių stalo organizavimas praeis be administracinių pasekmių. Tačiau jau pirmosios dienos po Kalėdų parodė, kad apsirikome. Visi ruošime aktyviai dalyvavę vyrų buvo surinkti ir patalpinti režiminėse stovyklose ar net uždaruose kalėjimuose. Tačiau tai nemenkino mūsų vardo. Priešingai, visiems buvo aišku, lietuviai sugeba net sunkiausiose sąlygose nelenkti galvą prieš tironą".

BRANFORD, CONN.

Petras Savickas, vietinio kongresmano Cretella rekomenduotas, priimtas į laivyno akademią Anapoly, Md. Į prekybos laivyną pateko Mikas Klimas. Pastaruoju metu čia mirė du seni gyventojai: Regina Damulevičūtė Sinkevičienė ir Petras Kaminskas, Abu paliko gausias šeimas. Palaidoti iš šv. Marijos bažnyčios.

Madison miestelyje mirė Pranas Kutkas, palikdamas žmoną, dukterį ir penkis sūnus.

Kiek buvo karų po antro pasaulinio karo?

Gen. M. Taylor, armijos štabo viršininkas, atkreipė dėmesį, po paskutinio pasaulinio karo jau buvo 17 karų ir visuose juose kovojo pestininkas, ne raketos ir ne atominės bombos.

Kalėdom ir Naujiam Metam VILNONĖS MEDŽIAGOS

gaunamos 3 krautuvėse didžiausios ir tos rūšies vienintelės firmos

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD ST., GR 5-4525
COR. DELANCEY, N. Y. C.

S. Beckensteino krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai ir ukrainiškai KRAUTUVĖS ATVIROS KASDIEN IR SEKMADIENIAIS, ISSKYRUS ŠEŠTADIENIUS, NUO 9 RYTO IKI 6:30 VAKARO Pradžiuginkite savo gimines ir artimuosius

LIETUVOJE, LATVIJOJE, ESTIJOJE, GUDIJOJE, UKRAINOJE IR UKRARCACIO RUSIJOJE!

Pasiųsk jiem vilnonės atlaikas suknelėm, eilutėm, apsiaustam Muttas už vilnonės atlaikas yra mažesnis, negu už pasiūtas suknelės Vilnonės medžiagas į ritinių ir atlaikas pačiom priemiamiausiom kainom visam mieste jums sūlo 3 stambios krautuvės Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas

VILNONĖS MEDŽIAGOS JOSŲ ARTIMIESIEMS IMPORTUOTOS ir VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai

Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą

PAMEGINKITE UZEITI PAS MUS IR BCSITE PATENKINTI

Specialios nuolaidos kalėdinėms dovanoms.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

200 Orchard Street, New York 2, N. Y.
Tel.: AL 4-8319

EVERgreen 8-9794

M. and Z. Collision Works

JULIUS MALDUTIS
savininkas

Sulankstytų automobilių dalių ištiesinimas, pakeitimas naujomis, dažymas ir poliravimas

937 GRAND STREET
BROOKLYN 11, N. Y.

"Lietuvos Atsiminimų"
RADIO VALANDA
JAVIŠTUS METUS DAUGIOMIS MUZIKRA LIETUVIŠKŲ ŽODŽIŲ PRIMENA DIDŽIOJO NEW YORKO NEW JERSEY IR CONNECTICUT LIETUVIAMS NUAVLETA MIŠIŠ TEVI KRASIA
SEŠTADIENIAIS nuo 4:00 iki 5:00 stotis WEVD 1330 KIL. 97.9 megēm
DIREKTORIUS JOKUBAS J.

STUKAS
1264 WHITE SLIPPER LN.
WAVERLY 6-3325

VIDA Stasiukynaitė ir Gražvydas Rutenis susituokė Brooklyne gruodžio 27. Nuotr. V. Maželis.

Įvertina atliktus darbus

Kun. J. Valantiejaus deimantinė šventė

ANT. PALIULIS

Waterburio lietuviškojo gyvenimo širdis kun. kleb. Juozas Valantiejus maždaug prieš mėnesį laiko, šventė savo amžiaus 75 ir kunigystės 44 metų sukaktį. Nors ir bandė sukaktuvininkas tą dieną kukliai praleisti, laikydamas paprastas mišias 11 val. šv. Juozapo par. bažnyčioje, tačiau parapiečių nuotaika buvo visai kitokia, šventiška ir nekasdieninė. Pamaldų metu parapijos choras, vadovaujamas prof. A. Aleksio, darniais balsais, pamargindamas įgudusių choristų solo giesmėmis, drebino bažnyčios sienas, jaudino susirinkusių širdis.

Po pietų, artėjant vakarieniškos laiko, erdvi parapijos auditorija pilnutėlė prigūžėjo jaunimo ir senimo, jaunųjų ir senųjų ateivių. Svečius iškilmingai sutiko, savo "stebuklingas" dūdas pūsdami garsieji Waterburio šv. Juozapo par. "švilpukai", kurie varžybose su vietos ir tolimų apylinkių tolygiais orkestrais visuomet išėina laimėtojai.

Svečiai

Prisirinko virš šešių šimtų asmenų. Jų tarpe matėsi didelis būrys garbingų dvasiškių ir oficialių valdžios atstovų bei parapijos veikėjų. Iš būrio valdžios atstovų paminėtini, miesto mēras R. Snyderis, buvęs majoras E. Bergin, teisėjas J. Lawlor, senatorius J. Patersonas, naujai išrinktasis senatorius J. Monagan. Visi su ponomis.

Vaišės buvo pradėtos malda, kuriai vadovavo kun. W. Vičas. Patyrus malonų šv. Juozapo par. mokyklos auklėtinių mergaičių patarnavimą, o jų mamų skaniai paruoštu kalakuto patiekalu pasivaivšius, (nors vyriausias virėjas buvo "tėtis"), buvo pradėta oficialioji minėjimo dalis, sveikinimai ir kalbos.

Sveikinimai

Iškilmingąją pobūvio dalį pradėjo rengimo organizatorius ir šeimininkas prof. A. Aleksis trumpu žodžiu, kuriame pažymėjo, kad čia gausiai susirinkusiųjų pageriamas galestinčios širdies žmogus. Sukaktuvininkas gyvenime kietai vargą pažinęs sąlygoms pasikeitęs, stengėsi padėti pirmiausiai ir vargą puolusiems.

Tolimesnei vakaro programai vadovavo žymus parapijos veikėjas biznierių Juozas Samoška, čia lietuviškai, čia angliškai pristatydamas valdžios, organizacijų ar pavienių sveikintojus. O tų sveikinimų ir sveikintojų be galo ir be krašto! Visi turi ką nors pasakyti, o laikas nesulaikomai bėga. Veltui visos prof. Aleksio viltys banketą užbaigti per dvi su puse valandos. Keturių valan-

dų neužteko! Visi sveikintojai ir susirinkusieji džiaugėsi savo dvasios vado nepaprasta suaktimi, linkėjo ilgų, ilgų metų.

Kalbėjusiųjų mintis čia sunku būtų atpasakoti. Apsistosime šiek tiek ties kun. Liauba. Savo žodyje, jis prisiminė pirmąsias savo dienas Amerikoje, kuomet jam "eko patirti nuosirdži... Valantiejaus globa. Vos tik įkėlus koją į kleboniją, nuosirdus klebonas, pirmą kartą sutikdamas jauną kunigėlį tarė: "Žinau kad tamsta esi našlaitis, neturi nei tėvo nei motinos, esi išvytas iš savo gimtosios pastogės. Tad jauskis čia kaip namie, o sekmadienį gėlėsi laikyti iškilmingas savo pirmąsias šv. mišias, primicijas". Toliau kalbėtojas savo žodyje "išdavė" vieną svarbią paslaptį, kad be kun. J. Valantiejaus pagalbos vargu ar šiandien būtų naujoji lietuvių gimnazija Kennebunkporte, Me.

Dainos

Keleta kartų kalbėtojus pertraukė parapijos choras su gražiomis bendro choro, kvarteto ir solistų dainomis. Pirmiausiai buvo pagiedota Pledge of Allegiance to the Flag. Antroji daina "Karvelėli Mėlynasai" (Sasnausko), specialiai buvo skirta sukaktuvininkui pagerbti, nes ši daina yra jo mėgstamiausia. Toliau buvo padainuota Tu ir Aš — Vanagaičio, Šiandiena sveikiname Vada — Aleksio, Zalioj Girelėj — Gaubo, Vyrai, kas mylite Brangią Tėvynę — Vaičiūno. Solo dainavo E. Stulginskas, Sofija Stulginskaitė, Marcela Andrikytė ir Kazys Seliokas. Kiekviena daina buvo kam nors dedikuota. Kvarteto, kuriame dainavo E. Stulginskas, J. Muraška, A. Čampė ir K. Seliokas padainuotą "Lietuva Brangi" — Naujajio, buvo skirta kenčiančiai Lietuvai. Chorui dirigavo prof. A. Aleksis.

Meninei daliai pasibaigus, M. Andrikytė perskaitė dalį sveikinimų, gautų raštu ir telegramomis. Visų perskaityti dėl gausumo buvo neįmanoma.

Sukaktuvininko Žodis

Pats sukaktuvininkas kun. J. Valantiejus kalbėjo trumpai ir susijaudinęs dėl šių nepaprastų jo garbei, deimantinio jubiliejaus proga iškilmių. Su maloniu jomuru jis "apgailėstavo", kad šiomis dienomis, jo parapijoje pradėjo šeiminkauti parapiečiai bei pagalbinkai vikarai. Kurį laiką jam buvę "uždrausta" įeiti į virtuves, į parapijos salę, būdavo paslepami parapijos biuletiniai, visi tik, pašnibždomis kalbėjęsi, kad jis nesuprastų. Sukaktuvininkas savo žodį bai-

gė dėkodamas už šias nepaprastas iškilmes ir prašydamas Dievo visiems gausių malonių.

Baigiantis programai, sukaktuvininkas kun. J. Valantiejus buvo apdovanotas aksominiu Lietuvos Vyčių medaliu. Taip pat visų Waterburio kat. organizacijų vardu E. Di Napoli įteikė dovaną vokie.

Dideli darbai

Baigiant tenka pastebėti, kad kun. kleb. J. Valantiejaus parapiečiai reiškia gilią pagarbą savo dvasios vadui. Tai parodė gausumas atsilankusiųjų į šį dvigubą jubiliejaus minėjimą. Jo parapiečiai įvertina atliktus didelius darbus savo tylaus, bet energingo klebono. Juk ką gražaus Waterburio šv. Juozapo parapija turi, o pasididžiuoti tikrai yra kuo, ypatingai moderniška naujaja mokykla, didžiule auditorija, kokios nei viena lietuviška parapija Amerikoje neturi. Gražiai išdekoruota bažnyčia, švariai ir tvarkingai užlaikoma didžiulė klebonija. Visas turtas siekia milijoną dolerių. Ir visa tai parapijos įsigyta tik per didelį kun. kleb. J. Valantiejaus sumanumą ir darbštumą. Jis nuėitą garbingą savo praeito gyvenimo kelią apvainikavo didžiais darbais ir savo parapiečių jam reiškiamą pagarbą.

O juk jis, kaip ir kiti jo buvę emigracijos draugai, atvykę į šią šalį sunkiai turėjo pelnytis su duonos kėsnį.

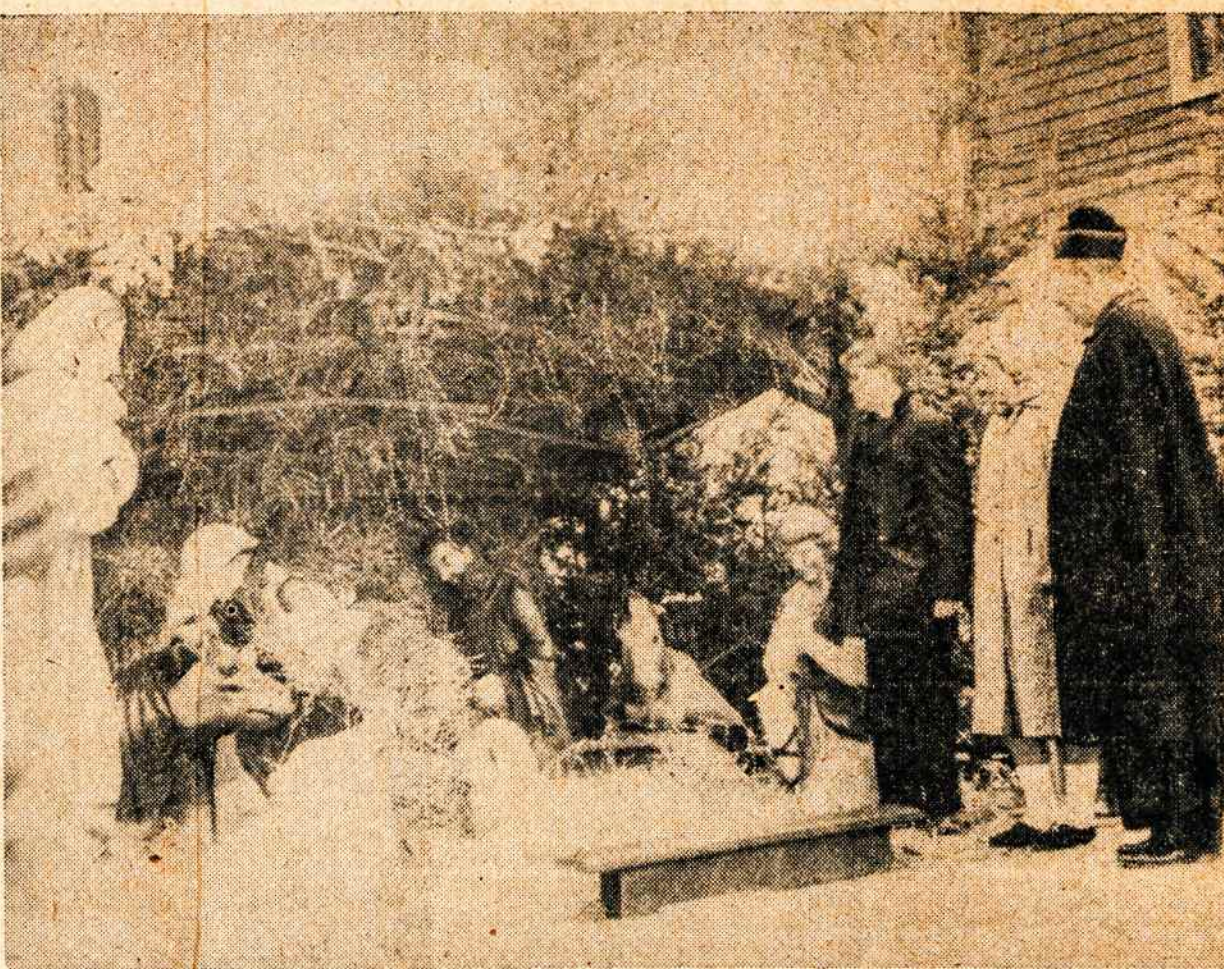
Vargu keliu

Sukaktuvininko kelias skyrėsi nuo tų, kurie nuo darbo laisvą laiką praleido prie baro. Jis savo kietu nusistatymu ir tvirta valia siekė kilnesnio gyvenimo tikslo, mokydamasis ir kietai su gyvenimu grumdamsis. Tylusis sukaktuvininkas ne kartą ir draugų buvo pašėpiamas. Bet kuomet, po keleto metų, jis savo draugams pasirodė jau su sutana, jie jau nebeturėjo iš ko šaipytis, matydami ką šis tylusis "užsispyrėlis" yra pasiekęs.

Šv. Juozapo parapijos auklėtiniai

Waterburio šv. Juozapo parapija yra išauklėjusi ir į gyvenimą išleidusi daugelį garbingų asmenų. Daugelis advokatų, gydytojų, kunigų, vienuolių, tūkstančiai pavyzdinių tėvų ir darbininkų savo gyvenimo pagrindus yra sėmę kun. J. Valantiejaus globojamoje šv. Juozapo par. mokykloje. Ne vienas jaunuolis yra pasiekęs aukštus mokslus kun. J. Valantiejaus dėka. Visos Waterburio patriotinės organizacijos reikalui esant, naudojasi visais parapijos patalpų patogumais parengimams, pobūviams bei susirinkimams.

Baigiant šį suglaustą aprašymą, kun. kleb. Juozui Valantie-

ELIZABETHE prie šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos bažnyčios buvo įrengta didelė prakartėlė. Dešinėje — parapijos klebonas kun. M. Kemežis.

DALYVAUKIME AMERIKOS POLITINIAME GYVENIME

LOS ANGELES, CALIF.

Idomos politinės diskusijos Lietuvių Fronto Bičiulių Los Angeles skyrius buvo suruošęs gruodžio 21 d., 12 val. šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje viešas diskusijas tema: "Lietuvius amerikiečių politikoje". Diskusijose gyvai dalyvavo visa eilė Los Angeles lietuvių darbuotojų: dr. G. Valančius, A. Dabšys, A. Skirius, A. Latėnas, Br. Budriūnas, J. Bertulis, L. Valiukas ir kit. Įžangi-

nį diskusijoms žodį tarė LF Bičiulių Los Angeles skyriaus pirm. J. Ažuolaitis, pakviesdamas diskusijų moderatoriumi J. Kojelį. Pasiklausyti diskusijų buvo susirinkęs gražus būrys lietuvių.

Visi diskusijų dalyviai buvo už tai, kad organizuoti ir respublikonų ir demokratų politiniai vienetai visose lietuvių kolonijose. Per stipriai veikiančius lietuvių politinius vienetus būtų lengviau galima priėti prie visų JAV-bių politinio gyvenimo vairuotojų, ko lietuviams labai reikia. Buvo pasisakyta kelių diskusijų dalyvių, kad būtų tikslu, jei ir Kalifornijos lietuviai demokratai susiorganizuotų savo vieneta. Kalifornijos lietuviai respublikonai yra išvystę labai gvyvą veiklą ir turi gerus ryšius su pareigūnais bei valdžioje esančiais asmenimis. Respublikonai yra labai daug padėję lietuvių vardo garsinimui amerikiečių tarpe.

Visi dalyviai sutiko, kad senatorius Bill Knowland privale būti lietuvių remtinas psakutinės rinkiminės akcijos metu. Kaip jau žinoma, tai ir buvo daryta: Kalifornijos lietuviai buvo sudarę platų komitetą jo kandidatūrai remti, įtraukdami

Marijos minėjimas pranciškonų gimnazijoje

Ateitininkų pastangomis gruodžio 21 dieną, baigiantis Marijos metams, Pranciškonų gimnazijos mokiniai Kennebunkport, Maine, surengė Marijos minėjimą. Šiame minėjime patys mokiniai skaitė savo paruoštus referatus, kuriuose apžvelgė Dievo Motinos garbinimą Lietuvoje. Minėjimas buvo pradėtas malda į Šiluvos Mariją, kurią sukalbėjo gimnazijos rektorius, paskui Stasys Dėdinas skaitė paskaitėlę: "Marija Lietuvoje". Šloje paskaitėlėje jis apžvelgė Marijos garbinimą Lietuvoje net nuo Mindaugo laikų, baigdamas Lietuvos paaukojimu Nekalčiausiai Marijos širdžiai tremtyje esančių Lietuvos ganytojų. Po paskaitėlės G. Grebliūnas padeklamavo eilėraščių ir po jo Remigijus Sužiedelis skaitė paskaitėlę tema: "Marijos apsišėikimas Šiluvoje". Jis savo trumpame referate gražiai nušvietė aplinkybes, kuriose Dievo Motina apilankė mūsų žemę ir mūsų sen tėvams padėjo nugalėti klaidingą protestantų mokslą, a nuo metu pasklidusį Lietuvoje. Romantui Mureikai padeklamavus eilėraščių, minėjimas buvo baigtas giesme "Marija Marija".

į tą komitetą žymesnius Kalifornijos lietuvių darbuotojus. Buvo apgailėstauta, kad neat-sakingas asmuo, pasislėpęs už slapyvardžio, keletą kartų labai negražiai 'kandžiojo' patį Knowlandą ir jo rėmėjus "Naujiensose".

Dėl "Proposition 18" arba "Right to work" buvo ir neigiamų pasisakymų. Tuo klausimu puikių paaiškinimų davė dr. G. Valančius, pažymėdamas, kad "Proposition 18" turėjo būti remtina. Anot jo ir kelių kitų diskusijų dalyvių, daugelis eilinių piliečių buvo unijų suklaidinti. Tikrumoje, "Right to work" įneša daugiau demokratinio principo ir unijas ir duoda daugiau teisių eiliniams unijų nariams.

Bu užsiminta kiek ir dėl Antano Rudžio nesėkmingo bandymo kaip nepriklausamam kandidatui praeiti į JAV-bių Kongresą. Anot dr. P. Raulinaičio ir L. Valiuko, vienintelis kelias lietuviams prasimušti į aukštesnes politines vietas yra tik per politines partijas; respublikonų ar demokratų partijas. Ir viena ir kita partija remia tik tuos kandidatus, kurie per ilgesnį laiką yra įrodę lojalumą savo partijai, idėję daug darbo visoje partijos veikloje ir taip pat rėmę savo partiją finansiniais. Be abejo, kandidatas turi turėti ir kitas kvalifikacijas, jei nori būti partijos įstatomas kandidatu politinei vietai.

LF Bičiulių Los Angeles skyrius planuoja netolimoje ateityje vėl suruošti diskusijas kitu įdomiu klausimu.

Manchester, N. H.

Pranešame LDS 74 kuopos nariams, kad metinis susirinkimas šaukiamas sausio 11 d., sekmadienį, 12 valandą, Lietuvių Klubo patalpose, 140 Central St.

Kadangi su sausio 1 visiems nariams baigiasi Darbininko prenumerata, tai visi nariai kviečiami ateiti į kuopos susirinkimą. Ten bus proga susimokėti už laikraštį ir pasikalbėti kuopos reikalais. Kviečia kuopos vadovybė.

STOUGHTONIO ŽINIOS

Gruodžio 21 Kalėdų senelis aplankė Lietuvius salę ir apdovanojo susirinkusius vaikučius šiaurės kraštų dovanomis — žaislais. Buvo pilna salė, jų tarpe ir daug svečių.

Gruodžio 23 lietuvių mokykla turėjo vaišes, kurias surengė Mrs. K. Foster — Sakalauskaitė. Mrs. S. Savickienė ir kiti. Pasivaivšinę ir pasilinksminę, apdovanoti saldainiais, pietukais, dalyviai išsiskirstė namo.

IŠ VISUR

— Darbininko redakcija ir administracija nuoširdžiai dėkoja visiems, sveikintiems švenčių proga.

— Audrys Bačkis, dr. St. Bačkio, mūsų pasiuntinio Prancūzijoje sūnus, studijuoja teologiją Gregoriano universitete Romoje ir gavo mažuosius šventimus.

— Jurgis Baltrušaitis, poetas buvęs Lietuvos ministru Mas-kvoje, mirė prieš penkiolika metų, sausio 3, Paryžiuje.

— Mūsų skaitytojus prašome laiku atsisteiti už prenumeratą ir tuo palengvinti administracijos darbą.

— Mykolas Saulius, Celistas, groja Denvery Color simfoniniam orkestre ir su orkestru važinėjo koncertuodamas P. Vakaruose. Padarė per 3000 mylių, grįžta atgal į Denverį, kur tęs savo koncertus City auditorijos salėje. M. Saulius, kuris kaip čelistas Amerikoje groja dešimtus metus, panašiose ilgesnėse kelionėse yra grojęs New Yorko Carnegie Hall, Bostono Symphonie Hall, Chicagos Orchestra Hall Montrealyje, Ottawoje, Toronte ir daug kitur.

— Justinas Lukošius, Elizabeto šv. Petro ir Povilo parapijos mokinys, pasijūmėjo sporte, žaidždamas krepšinį Jeffersono aukštesniojoje mokykloje. Jis įmetė daugiausia krepšių ir jį atžymėjo vietos amerikiečių laikraščiai.

— Clevelando pirmosios LB apylinkės globojamas jaunimo vakaras įvyks sausio 17, 7 v.v. lietuvių salėje. Pirmoje programos dalyje bus "Lietuva mūsų žodyje", antroje dalyje bus jaunimo talentų pasirodymas. Po programos šokiai, bufetas.

— Dainavos ansamblis Chicagoje rengia koncertinę programą Marijos aukštesniosios mokyklos salėje sausio 11 d.

— Hamiltono veikia taupymo ir skolinimo kooperatinis bankelis "Talka", kuris dabar turi 300 narių ir 100,000 dol. kapitalą. Sausio 15 šaukiamas bankelio šerinkų susirinkimas Aušros Vartų parapijos salėje.

— Solistė Prudencija Bičkienė gavo kvietimą dainuoti Cincinnati miesto operos Toscos pastatyme balandžio 24 d.

— Melbourne, Australijoje, gruodžio 28, 29, 30 d.d. įvyko Australijos Lietuvių Bendruomenės suvažiavimas.

— Vasario 16 gimnazijoje mokyti. Skėrio iniciatyva Evangelikų Jaunimo Ratelis surengė Kalėdų eglutę, kurios programą gražiai aprašė vietiniai vokiečių laikraščiai.

— Australijos lietuviai skautai surengė tautinę stovyklą naujajam gruodžio 27 iki sausio 10. Stovykla skiriama Lietuvos skautijos 40 metų sukaktėi paminėti. Stovyklauja apie 180 skautų.

— Vytautas Gegdaudas, dirbęs Vienybės redakcijoje ir iš jos pasitraukęs lapkričio mėn., kurį laiką dirbo Chicagoje vienoje foto laboratorijoje, dabar persikėlė į Clevelandą ir įsijungė į Dirvos redakciją.

— Vyt. Valaitis, studijuojas fotografiją Athens, Ohio, universitete, didžiamame Amerikos fotografų skelbtame konkurse laimėjo pirmąją vietą už fotografiją "The Argument", kurioje vaizduojamas dvi poros besiginčijančių vaikų. Valaitis gavo lengvąjį sunkvežimį (Station Wagon). Jo premijuota nuotrauka bus išspausdinta vasario mėn. žurnale "U.S. Camera".

Philadelphia, Pa.

Juozas ir Adelė Motiekūnai išvyko gyventi į Detroitą pas savo dukrą.

Balfo skyriaus metinis susirinkimas šaukiamas sausio 11, šv. Andriejaus parapijos salėje.

P.L.B. SEIMO organizacinio komiteto baigiamasis posėdis pas pref. J. Balkūną. Šiuo posėdžiu komitetas baigė savo darbus. Nuotr. Vyt. Maželis

Nė vieno vaiko be Kalėdų

Detroit, Mich.

Jei kas atvyko iš kitur Detroito gruodžio mėn. 15, galėjo nustebti pamatęs policininkus, pardavinėjančius laikraščius. Dar labiau nustebė, kai šie "popieriniai berniukai" susikišo kišenėn visą dolerį ar net 5, visai neduodami gražos. Tie laikraščiai ne į laikraščius panašūs, už Darbininką plonesni... Tai Goodfellows' Edition. Tokias laidas turi visi 3 didieji Detroito dienraščiai: Detroit News, Detroit Times ir Free Press. Parduodant šiuos laikraščius, surenkama didžiausioji dalis aukų, kurios skiriamos neturtinųjų vaikų apdovanojimui. Tuo rūpinasi Goodfellows organizacija, turinti ribotą 200 narių skaičių ir veikianti jau 45 metus. Šios grupės šūkis "No Child Without a Christmas" Goodfellows gali būti virš 35 metų ir buvę jaunystėje laikraščių pardavėjais. Šiems geradėjams šiemet talkino 4,300 Detroito policininkų. Žajslais ir drabužėliais buvo apdovanota apie 70,000 Detroito vaikų nuo 3 iki 13 metų.

"Nė vieno vaiko be kalėdinės dovanėlės" šūkiu vadovavosi ir Detroito liuanistinės mokyklos tėvų komitetas, rengdamas Kalėdų eglutę.

Didžiausią organizacinio darbo našumą ant pečių, nesė Tėvų komiteto pirmininkė p. Kaunelienė, jau antri metai su neparasta energija prisidedanti

prie šeštadieninės mokyklos išlaikymo. Jos įtaigoti mokytojai ėmėsi rengti vaidinimėlį "Sv. Naktis", kurį 200 vaikų ir apie tiek pat jų tėvų pamatė gruodžio 21 ispanų salėje. Atvykęs Kalėdų senelis su vaikais pažaidė, padainavo ir apdovanojo. Tėvų komitetas pasirūpino, kad dovanų gautų ir apie 30 vaikų, kurių tėvai šiuo metu sunkiau gyvena, serga ar yra ilgesni laiką be darbo. Gražu, kad mūsų tarpe atsirado gerasirdžių žmonių, kurie nenorėjo palikti vaikų be Kalėdų.

Vienas biznierių, čia gimęs lietuvis paaukojo net 15 vaikų dovanėles. Gražu, kad daug lietuvių parėmė Eglutės regimą ar tai darbu, ar aukomis, ar gėrybėmis. Padėjo daug vaidinimėlio "artistų" mamos, pasiūdamos gražius drabužėlius, angelukams ir nykštukams, padėjo abi vaidintojų grupės, paskolindamos dekoracijas, daug pasidarbo mokyt. D. Kaupienė režisuodama: didžia parama reikia laikyti šv. Antano parapijos mokyklos seselių prielankumą leidžiant repetuoti ir šeštadieniais ir sekmadieniais jų klase. Klebono kun. I. Boreišio palankumas vaikų lietuviškam auklėjimui skambėjo ne tik bažnyčioje skelbiant Eglutės įvyki, bet džiugino visus re-

gint, kad, nežūrint senatvės ir jau pasilpnėjusios sveikatos, jis atvyko salėn pabūti drauge su mažutėliais. Taip pat smagu, kad ir visos radijo valandėlės bei lietuviškieji laikraščiai rado laiko ir vietos Eglutės skelbimams taip įsijungdami ir lietuviškųjų "goodfellows" tarpą.

Minia vaikų buvo džiaugsmo pilna, kartais sunkokai patvarkoma. (Seneliui atvykus vistovėjo sustoję ir keturis ratelius). Gerai, kad jau antri metai Kalėdų senelis duoda visiems vienodas dovanas už į-

ANGLIJOS PACIFISTAI KARIAUJA

Anglijoje pacifistai gruodžio 21 surengė demonstraciją vietoje, kur laikomos amerikiečių atgabentos raketos. Kai 15 karinių pacifistų puolėsi į draudžiamą zoną, policija juos mėgino sulaukyti. Tada jie atsigrūžė ant žemės. Ir ramūs angliu policininkai su anglišku humoru ėmė karinius pacifistus vienas už galvos, kitas už kojų tempti į kalėjimą. Tokių ten prirankiota 36, iki atvės jų karingos nuotaikos.

— Rytu Vokietijoje nuteisti 4 tėvai jėzuitai nuo 3 mėn. iki 4 metų kalėjimo. Kaltinimai — buvę šnipai, veikę prieš komunistą.

Kas taikos sutartį pažeidė?

Maskvos Pravda apkaltino Suomiją, kad ji sulaužiusi taikos sutartį su Sovietais, nes Suomijoje išspausdintas Pasternako romanas "Doktor Živago".

Chicago sporto žinios

Gruodžio 29 d. įvykusiose krepšinio rungtynėse LSK Neris krepšininkai įveikė dabartinį šiaurės Amerikos latvių meistrą — Chicago latvių DV komanda rekordine pasekme 99.71 (36:35). Latviai nebūgali laikėsi pirmame kelyje, kada pasekmė buvo apylygė ir kėlis kartus jie turėjo poros taškų persvarą. Tačiau po pertraukos vaizdas jau buvo kitoks, ir lietuviai lengvai atsiplėšė, o rungtynių pabaigoje visai be vargo krovė krepšį po krepšio.

Publiškai, kurios buvo apie 200, reikalaujant šimtinės neriečiai gerokai stengėsi, tačiau nesuskubo ir jiems pritrūko vieno taško. Bet ši pasekmė jau gana vaizdžiai parodo lietuvių pranašumą ir, galima sakyti, jog ateiityje latviams vargu pavyks atsirevanšuoti už šį pralaimėjimą. Neris komandoje žaidė ir taškus pelnė: R. Valaitis 22, A. Zvinakis 29, A. Simkus 24, A. Varnas 21, Prapuolienis 3, L. Andrijauskas 3.

— LSK Neris gruodžio mėn. 25 d. Liet. Auditorijoje buvo suruošusi linksnavakarį, kuris sutraukė didelį būrį publikos. Tiek daug jaunimo, kiek jo buvo šiame vakare, lietuviškuose rengimuose yra ret ir mat na. Gaila, jog senesniųjų čia ne erdaugiau sia atslanke, o jų vis dėjo norėtųsi matyti jaunimo tarpe.

— Vid. Vakarų sporto apygardos pirmenybės krepšinio, tinklinio ir stalo teniso šakose įvyks sausio 31 ir vasario 1 d.d. Chicagoje. Bus varžomasi vyrų ir moterų klasėse. Pirmenybės praves LSK Neris.

— Chicago lietuviai futbolininkai pradėjo žaidimus "Indoor Soccer" lygoje, kurie užtruks apie 3 mėn. Bus žaidžiama kiekvieno sekmadienio popietę.

— Jungtinė Neris — Lietuvos krepšinio komanda dalyvauja Marquette parko pirmenybėse, kur iš trijų rungtynių turi 3 pergalės ir, atrodo, jog mūsų čia išsels nugalėtoja. Iš viso turės sužaisti 14 rungtynių.

teikiamus bilietėlius. Anksčiau vartotas vardų šaukimas tetinka ten, kur vaikų tik keliolika, ne kel šimtai.

Būdinga, kad šiemet buvo gana daug vaikų 3-6 metų amžiaus. Atseit, ateina nauja karta, kurios negalima palikti be Kalėdų. Gausus tėvų ir šiaip lietuvių dalyvavimas paskatins kitais metais rengėjus dar gražiau Eglutę surengti.

P. Natas

SEASON'S GREETINGS
Courtesy of

JAPAN AIR LINES

"Wings Of The New Japan"
MR. RANDALL HOLDEN
District Sales Mgr.

AN 3-1384
60 East Monroe St.
In Airline Row

SEASON'S GREETINGS
Courtesy of

MEL - O - AIR

HEATING CO.
Mr. ROBERT McDUFFEE
207 Naperville St.,
HEATON, ILL.
Montrose 8-6990

LINKĖJIMAI NAUJIEMS METAMS

Leiskite mums patarnauti Jūsų reikaluose ateinančiais metais, kaip ir pereiniais. Linkėjimai nuo

GEORGE SCHMIDT

PAMINKLŲ GRAVIRAVIMO KONTRAKTORIUS
Savininkas Jacob G. Schmitt
2920 W. 21st ST., CHICAGO, ILL. BI 7-6232

SEASON'S GREETINGS TO
ALL OUR FRIENDS AND
PATRONS

Chicago Aerial Industries, Inc.

MANUFAKTURING — DESIGNING — ENGINEERING
— RESEARCH —
AIRCRAFT CAMERAS — AUTOMATIC CONTROLS
OPTICAL INSTRUMENTS — PHOTOGRAPHIC EQUIPMENT
Fillmore 5-1840 or ESTebrook 9-1322
1980 HAWTHORNE AVE. MELROSE PARK, ILL.

SEASON'S GREETINGS

The Great Chicago Surplus Stores

7 STORES TO SERVE YOU

4129 W. Madison 1395 N. Milwaukee Ave.
2500 No. Harlem Ave., Elmwood P. 6225 South Halsted
1643 Halsted St., Chicago Heights 5625 W. Cermak, Cicero

Grand Avenue, Gurnee, Illinois

SEASON'S GREETINGS

and Best Wishes to all

CHARLES B. SOMMER

ARCHITECT & BUILDER

3710 N. WILTON AVE. CHICAGO 13, ILL.

BU 1-0880

Builders of St. Peter Claver Mission Church, Robbins, Ill.

NAUJI METAI TEATNESĖ JUMS

SVEIKATOS, LAIMĖS IR PASISEKIMO

APOLLO SAVINGS & LOAN ASSN.

Mėnesinis garantuotas taupymo planas

Zemos kainos įmokoms už namus

Taupymas apdraustas iki 10.000 FSLIC

Bendra turto vertė \$37.000.000

3932 W. Madison NEvada 2-4600 CHICAGO, ILL.

GEORGE EISELE
PHARMACISTS
Phone FRanklin 2-8934
176 West Adams Street
Chicago, Ill.

SEASON'S GREETINGS
may the Coming year bring
prosperity to all

INDEPENDENT RADIONIC WORKERS OF AMERICA

EUGENE RAETZ, Pres.
5811 W. Grand Ave.
National 2-0600

BELLUOMINI'S

Degtinės ir likeriu

parduotu

55th Madison

HINSDALE, ILL.

COURTESY OF

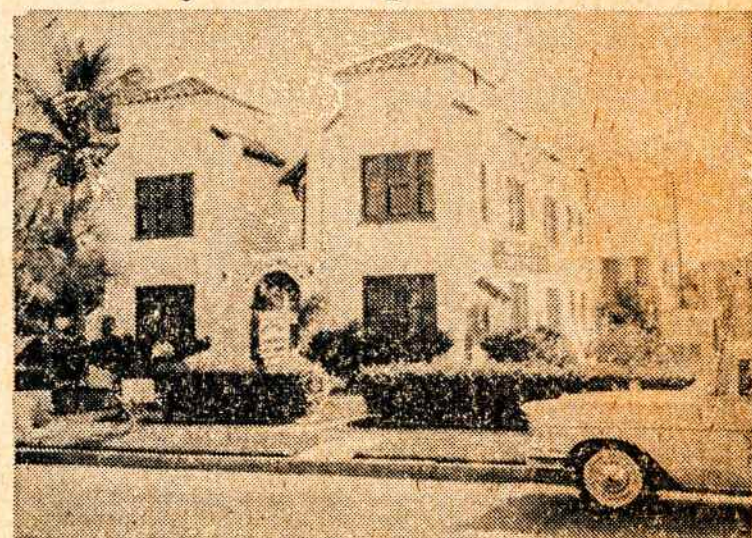
COMBUSTION

ENGINEERING CO., INC.

A. B. OPENSHAW,
District Mgr.

RAndoph 6-2434
105 W. Adams St.

SAULĖTA, MALONU, PATOGU Hollywoodo Apartamentuose

Tai gražiausia ir patogiausia vieta atostogoms. Jūs čia randate nuolatinę vasarą su skaidriu Atlantu ir lieknomis palmėmis. Apartamentai yra pirmos rūšies su visais patogumais. Kviečiame visus lietuvius atsilankyti. Neabejojame, kad būsite patenkinti.

Mr. & Mrs. Jos Yasauskis
1720-24 Buchanan Street, Hollywood, Florida

MEDŽIAGOS Į LIETUVĄ

Turime medžiagų vyrų ir moterų rūbams; vilnonės bei šilkinės medžiagos moterų suknelėms ir skaroms. Visa, ką norite siųsti į Lietuvą sąskaita:

I. CIGMAN, INC.

161 Orchard Street, New York 2, N. Y.
Telef. GR 5-0160

Kalbame rusiškai, lenkiškai, vokiškai ir lietuviškai.
Atdara šokiadieniais, šeštad. bei sekmad.

SIUNTINIAMS Į LIETUVĄ!

Pamsta rasti didelį pasirinkimą vilnonių medžiagų vyrų kostiumams ir švarkams, moterų eilutėms, suknelėms bei švarkams. Mūsų ir rayoninės medžiagos parduodamos griežta, ūrmo (wholesale) kainomis.

K and K FABRICS

1158 East Jersey Street, Elizabeth, N. J.

PRIE CITY SAVINGS BANK Tel EL 4-1711

ATDARAS KETVIRTADIENIAIS IKI 9 VAL. VAKARO
Mūsų kainos vyrų drabužiams prasideda nuo 9.50 už pilną eilutę

Perkant - parduodant namus, ar išnuomojant butus, įvairiausiais apdraudodos reikalais, federalinių ir valstybinių taksų (Income Tax) užpildyti, pirkimui piniginių perlaidų (Money Orders), Mutual Funds.

Kreiptis —

HAVEN REALTY

Joseph Andrusis Insurance

87-09 JAMAICA AVE., WOODHAVEN 21, N. Y.

TEL. VI 7-4477

Šiokiadieniais — 9 val. ryto ligi 9 val. vak.,

sekmadieniais — 1 val. p.p. ligi 5 val. vak.

AR JŪS NEPERMOKATE

už savo automobilio apdraudą?

Virš 21.000.000 automobilių savininkų moka daugiau, negu reikalinga.

Jei tik Jūsų vairavimo rekordas yra geras, Jūs esate kvalifikuotas:

Dideliam apdrandos sutauypumui, geresnei savo apsaugai ir greitesniam patarnavimui, reikalaujant nuostolių atlyginimo.

Kreipkitės:

ALBERT F. PETERS
(PETRAUSKAS)

APDRAUDOS SPECIALISTAS

116-53 Queens Blvd. Forest Hills 75, N. Y.

Tel. VI 3-1477

NAMŲ ADRESAS

106-55 95th Street Ozone Park 17, N. Y.

GYNYBOS SKETIS — radaro antena, kuri seka Amerikos padangę nuo staigaus užpuolimo.

SACHMATAI

VEDA K. MERKIS
Daug ryžo ir sekmės linkime mūsų šachmatininkams Naujais — 1959 — metais šachmatų kovose.

Amerikos p-bėse, kurios dabar vyksta N. Yorke, dalyvauja 12 atrinktų JAV meistrų, jų tarpe du latviai: Edmar Mednis, N.Y. ir I. Kalme, Philadelphia. Pr. metų nu galėtojas, 16 metų didmeisteris Bobby Fischer eina pirmuoju su 4-1 taškų. Jis laimėjo prieš Reshevsky, Scherwin, Kalme ir lygoms baigė su Lombardy ir P. Benko. Reshevsky su 3-1. Jis laimėjo prieš Weinstein Kalme, lygiomis su broliais Byrne, bet minusas prieš jaunąjį Fischerį. Larry Evans taipogi su 3-1. Šiose p-bėse dalyvauja 5 didmeistrai: Reshevsky, Larry Evans, A. Bisguier, Bobby Fischer ir vengras P. Benko.

Montrealio miesto p-bėse po 5 ratų tokia padėtis: Siklos ir Gershwin 5-0, Witt 4, Ignas Žalys, Kovičius su Joyner, Matthal,

ELIZABETH, N.J.
Rūtos ansamblio koncertas bus sekmdienį, sausio 11 d., 5 v.p.p. Lietuvių Laisvės salėje, 269 Second St., Elizabeth. Programoje: A. Merklio parasytas muzikinis veikalas "Jaunimėlis", kurį išpildys Brooklyn operetės choras ir J. Matulaitienės tautinių šokių grupė. Veikalą režisuoja akt. Vitalis Žukauskas. Po koncerto bus šokiai ir veiks bufetas.

NEWARK, N.J.

Balfo 35 skyriaus metinis narių susirinkimas šaukiamas sekmdienį, sausio 18, 11:30 v., tuoj po pamaldų, šv. Trejybės parapijos salėje. Bus padaryti valdybos pranešimai ir bus renkama nauja valdyba bei kontrolės komisija. Visi nariai ir prijauciantieji kviečiami gausiai dalyvauti.

Williams, Engel ir kitais po 4-1. Judzentavičius turi 2 taškus.

Bostono tarpklubinėse lietuvių B. komanda sausio 9 d. sustinka su Quincy pas juos, o šeštadienį sausio 10 d. į So. Bostoną atvyksta Brandeis universitetas rungtynėms su lietuvių A. komanda.

Gediminas šveikauskas dalyvauja Harvardo universiteto rinktinėje, tarpkoleginėse pirmenybėse Clevelande.

T. Lietuvos p-bes laimėjo tarpt. meistras Cholmov su 13 — 1 Vistaneckis, Mikėnas, Čukajev po 11, Maslov 9, Baršauskas 8, Os trauskas 8, Zinkevičius ir Krimer po 6, Disleris, Maželis, Riumiancev, Česakov po 5, Tamošiūnas 5, Marcinauskas 4 ir Uogelė 3.

BRIDAL SHOP

GESUELE BRIDAL SHOP
Paruošiamė pagal mūsų stilių **ISTAINGINGUS RŪBUS** jaunajai, pamergėms, vakarinius moterų rūbus, taip pat nuolatiniams dėvėjimui. Atsineškite šią iškarpa ir gausite dovanų.
563 — 86th (off Ft. Hamilton Pkwy. SHore Road 8-5577

ANGIE'S
NAUJAS VESTUVINIS SALONAS
5652 Myrtle Ave.,
Jaunosios ir pamergių apėdėdai Mokslo baigimui suknelės. Atsineškite šią iškarpa, gausite dovanų.
Jeigu dėvėte skrybėlę, dėvėkite tik **ANGIE'S**
EV 2-8977

FURNITURE REPAIRING

TAISAU BALDUS
Kėdės, virtuvės ir valgomojo, aptraukiu ir nudažau. Plastika ar oda. Patyrusių darbininkų darbas. Ipatingos kėdės apipūškiamos gelžimi ar chromu.
Walter LUTKIEWICZ
MA 1-3128 1934-7-18-59T-R-63

H. W. MALE - FEMALE

Reikalinga angliškai kalbančios Mergaitės — Namų šeimininkės — virėjos. Namų ruošos darbininkės — slaugės. Savaitinis atlyginimas. Pastovi tarnyba — \$30 iki \$60. Miegoti galima vietoje ar kitur.
BEST MAIDS, Inc.
6 Lincoln Ave., Roslyn Hts.
50 Feet from station
MA-1-7878 ir 1-7879

REIKALINGA MOTERIS. Dalinis namų ruošos darbas, truputi virimo, vėliau vaiko priežiūra.
ROCKVILLE CENTRE apylinkėje Centre 6-4291

Reikalingas Vyras
Plastikos papuošimų darbas. Darbas dienomis. Nuotatinis darbas — Visoki priedai.
EAGLE ELECTRIC Mfg. Co. Inc.
23-10 Bridge Plaza South, L.I. City
Vienas blokas nuo Queens Plaza stoties IRR, BMT

DUOKITE LINTONUI ATNAUJINTI JŪSŲ SENUS BALDUS LANGU UZUOLAIDAS (Shades).
Gyvenamų namų ir įstaigų baldus pertvarkome, patalsome, nu-paliruojame. Puikus darbas žemom kainom. Priimame neperdideliu ir nepermažus darbus. Nu-paliruojame ir oda atpraukiame Susitarimas dėl kainos nemokamas šventadien. NEVins 8-0411
Linton's Cabinet Makers and Refinishers Buvusi H and L Cabinet Making and Refinishers
721 Franklin Ave.

SEWING SERVICE
ATNAUJINAME, suknelės, užuolaidas, draperijas, lovos užtiesalus ir kt.
Rogers Sewing Center
Susitarimui skambinti PO 7-6634, po 1 val. p.p.

HAPPY NEW YEAR TO ALL
BERTMAN MAINTENANCE SERVICE
396 Ashford Avenue
DOBBS FERRY, N.Y.
OW 3-5881

REAL ESTATE

SV. EDMUNDO PAR., SYOSSET
\$18,000, 6 kamb. su centrine sale namas, valgomą puikioje pušinių lentų klotėje virtuvėje, pilnai įrengtas salonas 16', valgomasis — 20', mantedi firpi. w bit. in TV. 3 miegamieji, Hollywood lovos, įrengtas rūšys, garažas, w w kilimai, 3 did. apples. strms ir scrns ir daug kitų patogumų. WA 1-2883

NEW ROCHELLE
BAYBERRY RESALE \$32,500
Vėdinamas, 6 kamb. namas, terasa, gražus, medžiais apodintas sklypas. Bendros maudyklės, iškylavimas. NE 2-3820

SV. ANTANO PARAPIJOJ, YONKERS, N.Y.
Nepera Park — 4 kambarių pirmam aukšte ir 4 kamb. antram, plus rūšys. Artai mokyklos ir bažnyčios. \$29,000. I ir pusės metų senumo.
XO 3-7688

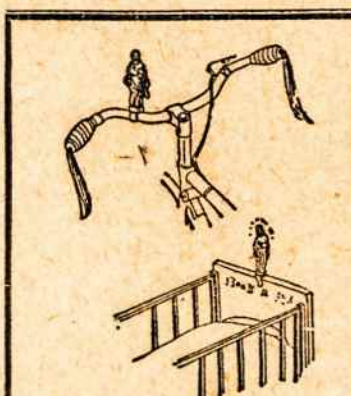
BREEZY POINT — naujame paplūdimyje 221st St., 4 kambarių vasarnamis, pilnai įrengtas, prieinama kaina jėgu bus parduotas ne sezono metu. Savininkas Nightingale 5-6457

ST. WILLIAM THE ABBOT PARAPIJOS, SEAFORD, L.I., N.Y.
3 miegamieji, vonia, pilnai įrengtas valgomasis, valgyti galima ir virtuvėje, su salkomis, pilnai įrengtas rūšys, dviem automobiliams garažas. G.E. šaldytuvas ir pečius. apsaugoti langai nuo audrų. Nightingale 9-5437, po 6 val. vak.

Great Neck Vista Pool
8 metų Colonial stiliaus \$32,900. 26 pėdų salionas, atskiras valgomasis, vyrams ir moterims atskiri kambariai gonkos su sietais, 3 miegamieji, vonia, tarnaitė kambarys su vonia, žaidimam kamb. kilimai ir kt., kampinis sklypas 70 x 100 pėdų žemos takšos, 4 proc. morgiačių. HU 7-2464.

Sv. Patrieko Parapijoje
Glen Cove, Pine Ridge, 7 kambarių ištaingias namas, akro žemės, įrengtas rūšys, 40 pėdų žaidimui kamb. daug kitų priedų. Prašo \$38,000. GL 4-2836.

VALYKLA
Vietinių ir rytietiškų kilimų bei patiesalų. Išplauname kilimus jūsų namuose. Taip pat pagrindiniai išvalome namus.
Dėl kainos susitarti skambinant GL 4-3640
TIDY MAINTENANCE CORP.

Religious Statue Ornaments for bicycle carriage kiddy car. A new line for children's gifts—Christmas or anytime. 4 in. plastic, plain, colored or limited with newest patented metal clamp. No screws, just snaps on to handle bars or tubing— or plastic clamp for crib, playpen, high chair, infant of Prague, lady of Grace, Sacred Heart, State chaise of statue, clamp. Satisfaction guaranteed. Send \$1.50 each, or 4 for \$5.00 to:
FRED CHARLES CO.
P. O. Box 137
Richmond Hill 18, N. Y.

RELIGIUOS GOODS

Amžinam atminimui
Kiekviena katalikiška šeima bei papartinė mokykla norėtų įsigyti įremintą, alėjiniais dažais pieštą **POP. PIJAUS XII PAVEIKSLĄ** 14" x 18" — \$27.50
Gaila, bet C.O.D. siųsti negalime. Užsakant prašome pridėti ir money order

GAMBA STUDIO
92 Hillcrest Road
MAPLEWOOD, N.J. SO 2-8043

Popiežius Pijus XII
Sv. Gerardas, Sv. Judas graviruoti menininkų Bronziniam reljefe ant dirbtinio marmuro lentos \$3.50, siunčiame C.O.D.
ART TREASURES,
6543 Fyler Ave., St. Louis, Mo.

Paaukokite savo gyvenimą Kristui ir jo Švč. Motinai Marijai padėdamos jaunom mergaitėm jų problemose, stokit į Gerojo Ganytojo seserų Vienuolyną
Jų veikla:
Artimo mellės darbai, mokymas, ligonių priežiūra, slaugymas, kunigams pagalba ir t.t.
Pageldaujamos baigusios aukštąją mokyklą.
Tolimesnių informacijų klausti: **MOTHER SUPERIOR**
Convent of the Good Shepherd
226 Sussex Avenue
Morristown, N.J.

REIKALINGA ŠEIMININKĖ — VIREJA Suffolk Co. klebonijoje. Gyvenimas vietoje. Reikalingas patyrimas ir rekomendacijos. 40 metų ar jaunesnė. JUNiper 5-8760

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

KABARETAS
VYT. BELECKAS, savininkas
Baras, salė vestuvėms parengimams, susirinkimams, etc.
1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties) Ridgewood

PAUL'S RESTAURANT

LIQUORS - BEER - WINES
SKANŪS LIETUVIŠKI UŽKANDŽIAI
Šeštadieniais, sekmadieniais
Griežia J. Mortotaičio Lietuvos kėdės
Sav. P. Višniūskas
31 Spring St., New Britain, Conn. Tel. BA 3-9771

Republic Wine & Liquor Store

322 Union Ave. Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EV 7-2089
SAV. M. IR J. JOKUBAICIAI
Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų virtėms bei kitoms progoms

JUOZO IR IZABELĖS MISIONŲ RAY'S LIQUOR STORE

Galima gauti įvairiausias rūšies amerikiečių ir importuotų, gėrimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.
103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

ROMAN FUNERAL CHAPEL

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
CHARLES J. RAMANAUSKAS
1113 Mt. Vernon Street Philadelphia 23, Pa.
POplar 5-4110

KARLONAS FUNERAL HOME

280 Chesnut Street New Britain, Conn.
Tel. BA 9-1181

CARROLL FUNERAL HOME, Inc.

PETRAS KARLIUS, savininkas
Laidotuvių direktorius ir balzamuotojas
74 Providence Street
Worcester, Mass.
PL 4-6757 PL 4-1165

DIRSA FUNERAL HOME

Joseph J. & Johanna H. Dirsas
51 PROVIDENCE STREET
WORCESTER 4, MASS.
PLeasant 4-3501 PLeasant 4-3865

NORKAS FUNERAL CHAPEL

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
PAUL P. NORKUS
Mandagus patarnavimas mirusiems
1400 North 29th Street Philadelphia 21, Pa.
POplar 9-3231

TALARSKI FUNERAL HOME

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
380 MAPLE AVENUE, HARTFORD, CONN.
Maloniai patarnauja lietuviams naujai įruošose patalpose prieinama kaina
Tel. CHapel 6-1377

SVARBUS PRANEŠIMAS SIUNTEJAMS

DOVANŲ PAKETŲ Į U. S. S. R.

Mums malonų pranešti, kad nuo sausio 1, 1959, jūs turėsite galimybės siųsti dovanų siuntinius į U.S.S.R.

SUMAŽINTA PATARNAVIMO KAINA

Nauji siuntiniams siųsti tarifai ir kainos buvo nustatyti, kad palengvintų ir suprastintų siuntinių sutvarkymą, išsiuntimą ir pristatymą gavėjui, o taip pat pagerinti bendrą patarnavimą.

Kad pasiektume reikiamos naudos pasinaudodami naujomis kainomis ir siuntimo tvarka, siųskite siuntinius per vieną iš žemiau išvardintų firmų, kurios yra

VIENINTELĖS FIRMOS OFICIALIAI PRIPAŽINTOS siuntiniams siųsti

Įkainavimai ir patarnavimas visur tas pats

Kreipkitės į kiekvieną šių firmų smulkesniai informacijai, gausite sąrašą ir kitų padalinių.

- GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., INC.**
135 West 14 St., New York 11, N. Y.
Tel. CHelsea 3-2583
- PACKAGE EXPRESS CO. & TRAVEL AGENCY, INC.**
1530 Bedford Ave., Brooklyn 16, N. Y.
Tel. INgersol 7-7272
- GLOBE PARCEL SERVICE, INC.**
1991 Broadway, New York 23, N. Y.
Tel. LYceum 5-0900
- UNION TOURS, INC.**
1 East 36 Street, New York 16, N. Y.
MURray Hill 6-1155

CENTRAL PARCEL SERVICE, INC.
220 So. State St., Chicago 4, Ill.
Tel. WAbash 2-9354

HAPPY NEW YEAR COLUMBIA SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

93-22 Jamaica Ave., Woodhaven, L. I., N. Y.

Main Office
Accounts Insured Up To \$10,000
9 Station Square, Forest Hills, L. I., N. Y.
Branch

Mūsų specialybė yra visi namų pataisymo darbai nuo rūšio iki stogo

- Alum. apvada
- Alum. durys
- Alum. langai
- Antlangės
- Apnušalai
- Atnaujinimai
- Atsarginiai laiptai
- Atspara vandeniui
- Atspara vėjui
- Cemento darbai
- Celotex lubos
- Dažymas
- Dekoravimas
- Elektros laidai
- Gaisro apsauga
- Garažas
- Grindys
- Įakmenijimas
- Insuliacija
- Izoliacija
- Kitavimas
- Laiptai
- Langai
- Mūrijimas
- Namo apnušimai
- Nitavimas
- Pagražinimas
- Pakopos
- Palėpės
- Pamatai
- Pastogės
- Perkeitimai
- Plytelių darbai
- Prakasimai
- Prieangiai
- Priestatai
- Stogo dengimas
- Stogo langai
- Stucco darbai
- Saligatviai
- Šaldymas
- Šildymas
- Takai
- Turėklai
- Tvoros
- Vaidiniai langai
- Vamzdžiai
- Valymas garu
- Verandos
- Virtuvės
- Vonios
- Venec. užuolaidos
- Zibalo krosnis

Telraukitės nemokamam darbų įvertinimo! Dirba įgudę darbininkai Nereikalaujame įmokėjimų • Lengvos išsimokėjimo sąlygos • Ligi 84 mėnesių Kreipkitės į ANTANĄ Evergreen 8-6781

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

Kun. F. Jucevičius iš Montrealo buvo atvykęs keliom dienom į New Yorką ir buvo sustojęs pranciškonų vienuolyne.

P.L.B. Seimo organizacinis komitetas susirinko paskutiniam posėdžiui gruodžio 28 pas prel. J. Balkūną. Pirmininkas prel. J. Balkūnas paskaitė seimo darbų apyskaitą ir padėkojo visiems už nuosirdų darbą. Trumpas sveikinimo kalbas pasakė V. Sidzikauskas ir J. Šlepetys. Vėliau buvo vaišės. Dalyvavo apie 30 asmenų.

Antanas ir Galina Sužiedėliai, Kalėdų atostogoms buvo atvykę iš Chillicatti, Ohio, aplankyti savo tėvų Brockton, Mass. ir Brooklyn, N.Y. Ta proga aplankė Darbininko redakciją, eilę savo artimųjų ir prietelių bei studijų dienų draugų.

Kalėdos Maironio mokykloje Maironio mokyklos kalėdinio vakaro spalvingą programą atliko patys mokiniai, vadovaujami šokių mokytojos Jadvygos Matulaitienės. Energinga ir gabi, kaip visuomet, taip ir ši sykį, ji į savo programą įdėjo daug darbo ir širdies.

Apreiškimo parapijos salė buvo pilna žmonių: didelių mažų ir pačių mažiausių. Jauki nuotaka supo visus. Mažuosius linksmino Kalėdų senelis (aktorius V. Žukauskas). Jaunimas puikiai pasižokė, grojant šauniam R. Butrimo orkestrui. Vyresniesiems buvo progos pasigėrėti jaunuomene ir mažuomene.

Mokyklai vadovauja mokytoja Elena Ruzgienė.

Vladą Mikaliūną, Angelų Karalienės parap. ilgametį kolektorių, perėitį sekmadienį, sausio 4, per pamaldas bažnyčioje išliko širdies smūgis. Paguldytas Greenpoint ligoninėje.

Mirė Rožė Pankevičienė, uoli Angelų Karalienės parapijos narė, dirbusi įvairiose parapijos draugijose, mirė sausio 2. Palaidota iš Angelų Karalienės parap. bažnyčios Šv. Trejybės kapinėse sausio 5 d.

Dr. Antanas Petrika, dantų gydytojas daugiau kaip 37 metus vertęs šia praktika, dėl sveikatos savo kabinetą uždarė.

Dr. V. Paprockas ir Vyta. Abraitis dalyvavo gubernatoriaus N. Rockefeller inauguracijos iškilnėse ir baliuje sausio 1 d. Albany, N. Y. Pakvietimą į inauguracijos iškilmes buvo gavęs ir V. Barčauskas, bet dalyvauti negalėjo.

Studentų organizacijos (ateitininkai, santara, skautai) sekmadienį 12:30 šaukia visuomenės susirinkimą, kur bus priimtos rezolucijos Lietuvos pasiuntinybės prie Vatikano reikalui.

Išnuomuojamasis kambarys viešam asmeniui. Atskiras įėjimas. Prie gero susiekimo Jamaicos linija. Skambinti MI 7-2658.

HOLY LIGHT
BAŽNYTINIŲ ŽVAKIŲ DIRBTUVĖ
RELIGIOUS CANDLES OF EVERY DESCRIPTION
SAV. B. KUČINSKAS
35 So. 8th Street Brooklyn 11, N. Y. Evergreen 7-2155 Resid. Illinois 8-7118

Skautų tėvų komitetas sausio 10, šeštadienį, 7 val. vak., Maspetho Piličių Klubo naujose patalpose rengia skautišką programą. Po programos šokiai, gros R. Butrimo orkestras. Ten pat po programos įvyks skautų tėvų metinis susirinkimas.

Vaikų eglutė, ruošta Maironio šeštadieninės mokyklos tėvų komiteto gruodžio 28 Apreiškimo parapijos salėje sutraukė pilnutėlę salę svečių. Programa buvo paruošta labai įvairi ir praėjo labai sklandžiai. Po programos 'Kalėdų Senelis' išdalinė vaikams dovanas.

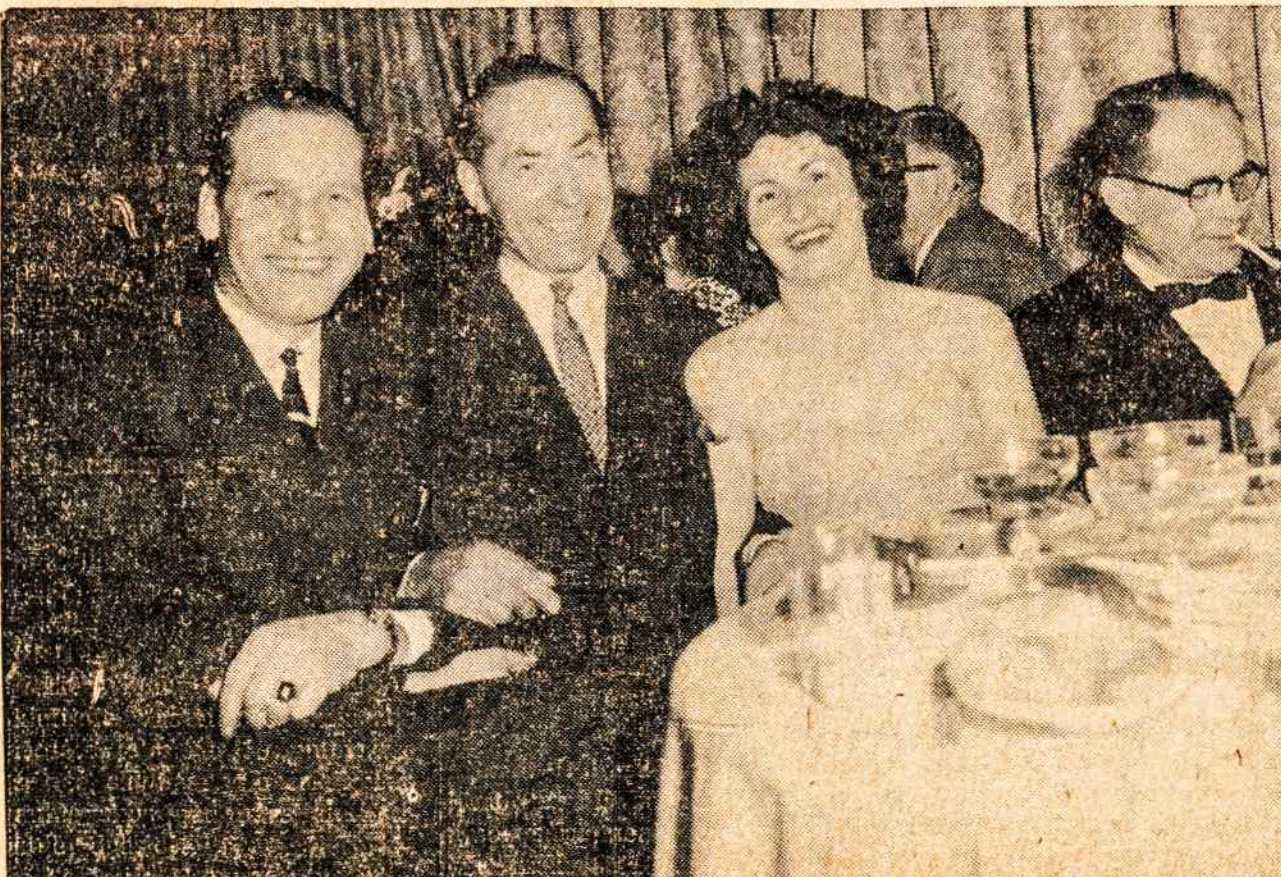
Užsieniečių registracija. Visi ne Amerikos piliečiai gyvenę JAV nuo sausio 1 iki vasario 1 privalo registruotis savo pašto įstaigose užpildydami specialius adresų formulius. — Forn 1-53, kurios gaunamos kiekvienoje pašto įstaigoje. Jaunesniems kaip 14 metų formulius užpildo jų tėvai ar globėjai.

Social Security įstaiga nuo gruodžio 29 d. iš 217 Havemeyer St., Brooklyn 11, N.Y. persikėlė į naujas patalpas 860 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N.Y. Ši įstaiga aptarnauja Williamsburg, Greenpoint, Bushwick, Ridgewood, Glendale ir Wyckoff Heights apylinkes, jos apima pašto zonas: 6, 11, 21, 22, 27 ir 37. Ši įstaiga aptarnauja apie 40,000 pensininkų ir kas mėnesis išmoka daugiau kaip 2,000,000 dol. Naujas telefonas: Hickory 3-2000. Įstaigos vedėjas Jerome S. Blumberg.

Amerikos Legionas pagelbės gauti pilietybę. Norintieji gauti Amerikos pilietybę, gali kreiptis į bet kurį Amerikos Legijono postą informacijai ar formaliarų užpildymo reikalui. Brooklyn (Kings) apskrityje Amerikos Legijono Imigracijos ir Naturalizacijos pirm. yra D. Klinga, kuris savo įstaigoje 337 Union Ave., Brooklyn 11, N.Y., tel.: EV 4-1232 visiems suinteresuotiems mielai padės. Be to, galite kreiptis ir į kitus šio komiteto narius: Thom. Stillwell, 340 - 88th St., Brooklyn, N.Y., Henry Wells, 200 Clinton St., Brooklyn, N.Y., Pat. Kelly, 1149 Prospect Ave., Brooklyn, N.Y. ir John Morgen 358 - 16th St., Brooklyn, N.Y.

A. Merklio "Jaunimėlis" Elizabeth, "Rūtos" ansamblis sausio 11 Elizabeth, "Laisvės" salėje rengia vakarą, kurio programoje dalyvaus Operetės choras, J. Matulaitienės tautinių šokių grupė ir Vit. Žukausko vadovaujama Brooklyn vaidintojų trupė, suvaidins linksmą vaizdelį "Jaunimėlis". Norintieji į šį vakarą vykti organizuojamas iš Brooklyn autobusas. Smulkesnių informacijų kreiptis telef.: EV 4-2623 iki sausio 7 d.

Vyt. Česnavičius praneša giminiams ir pažįstamiems, kad Lietuvoje gruodžio 17 mirė jo motina Marcelė Česnavičienė-Kudirkienė. Šv. Mišios su egzėkvijomis už jos vėlę bus paauskotos balandžio 18, 1959, šv. Jurgio parap. bažnyčioje, Brooklyn.

VAIZDAI iš L. Bendruomenės surengto N. Metų sutikimo: prie vaizių stalo sėdi iš kairės: S. Misevičius, A. Koncė, A. Misevičienė, A. Maceika. (S. ir A. Misevičiai gruodžio 23 atvyko iš Anglijos). Apačioje kalba J. Šlepetys, šoka R. T. Alinska. Nuotr. V. Maželio.

Naujų metų sutikimą New Yorko lietuviškai visuomenei suruošė Lietuvių Bendruomenės Apygarda Grand Paradise salėse Brooklyn. Erdvioje salėje, prieš skoningai papuoštą stalų susirinko apie 600 žmonių, didesnė dalis jaunimo, geroje nuotaikoje sulaukė Naujų Metų. LB New Yorko Apygardos pirm. J. Šlepetys pasveikino susirinkusius ir palinkėjo laimingai praleisti ateinančius metus. Sugiedota JAV ir Lietuvos himnai. Ta proga buvo priimta rezolucija Vatikano valstybės sekr. kard. D. Tardini, prašant nesustabdyti Lietuvos atstovybės veikimo prie Vatikano.

Kitą viešą Naujų Metų sutikimą ruošė studentų Santara ir Šviesos sambūris Sheraton-McAlpin viešbutyje New York. Rengėjai sulaukė daugiau kaip 200 žmonių. Inž. J. Valaitis pasveikino susirinkusius Naujų Metų išvakarėse ir pakvietė momentui pritaikinti kalbai vicekons. Ant. Šimutį.

Labai jaukų tradicinį Naujų Metų sutikimą turėjo Apreiškimo parapijos choras parapijos salėje, Brooklyn. Jau daugel metų Apreiškimo parapijos choras su savo šeimomis, artimaisiais ir buvusiais choristais susirenka bendrai sutikti Naujus Metus. Kadangi visus pobūvio dalyvius riša bendra mintis, vienas interesas ir artima draugystė, tai jų parengime susidaro labai maloni nuotaka. Ir šių metų sutikime dalyvavo daugiau kaip 200 žmonių, labai kultūringai ir nuotaikingai sutiko Naujus Metus.

AUKOS VAS. 16 GIMNAZIJAI Lietuvių sudėtais pinigais Vokietijoje Vasario 16 gimnazija iš lėto tobulėja. Jai numirktas žemės sklypas, triobėsiai. Ten auklėjamas jaunimas lietuviškoje dvasioje.

Vokietijoje gyvenantieji lietuviai gimnazijos negali išlaikyti, reikia kreiptis į Amerikos ir į kitų kraštų lietuvius. Tačiau toji parama teikiama dar maža. Gailla, kad mes mažai turime šį reikalą suprantančių žmonių. Jei turėtume jų daugiau, lengvai galėtume išlaikyti ne tik gimnaziją, bet ir kitas mokyklas, aukodami po dolerį kas mėnesį. Jei ir dešimtas procentas baigusį šią gimnaziją išjungtų į mūsų senesniosios kartos veikėjų eiles, tai visos tos aukos pilnai pasiteisintų. Todėl nesigailėkime nors mažos aukos Vasario 16 gimnazijai paremti.

Praeitą metą Brooklyn su rinktos aukos iš šių asmenų: po 12 dol.: V. Norvaišaitė, Alg. Narvydas, Kas. Kraučiusas; 7 dol. J. Bandžiukas, 5 dol. A. Mičiulis, 3 dol. J. Jankus, 19 dol. P. Narvydas, viso 70 dol. Pinigai pasiųsti per Balfą ir gauti iš gimnazijos pakvitavimai. P.N.

Darbininko metinis parengimas bus sausio 24. Programą išpildys Bostono tautinių šokių grupė, vadovaujama Onos Ivaškienės. Bus pastatytas vaizdelis "Aušra prie Nemuno", kuriame vaizduojama dabartinė Lietuva. Muziką, dainas ir šokiai perkels visus į taip brangų kraštą, todėl patiks visiems — jauniems ir seniems.

Algis Ošlapis, prieš metus baigęs inžineriją, dirba Severud Elstad Kruger and Assoc. Co., o vakarais klauso inžinerijos kursą magistro laipsniui gauti.

Jonas Ciplickas, iš Flushing, N.Y., vietoj kalėdinių ir Naujų Metų sveikinimų Balfui atsiuntė 10 dol. auką.

Nijolė Bražėnaitė, medicinos daktarė, dirba Mount Sinai ligoninėje, 100 - 5th Ave., Manhattan, N.Y., kaip rezidentė patologijos srityje. Ateinančio vasario mėn. ruošiasi laikyti valstybinius egzaminus Connecticut valstybėje.

Susituokė Jonas Rutenis-Rutkauskas su Liucija V. Stasiukynaite Apreiškimo parap. bažnyčioje moterystės sakramentą priėmė gruodžio 27 d.

Algirdas Sperauskas su Milda Savukynaite sutuokti gruodžio 25 d.

Adolfas Rozinskas su Pranciška Plehavičiute - Balandienė Apreiškimo parap. bažnyčioje moterystės sakramentą priėmė gruodžio 27 d. Sutuokė kun. P. Totoraitis.

William J. Drake- Dragūnas
LIETUVIS ADVOKATAS
Telefonas JAMAICA 6-7272

Stephen Bredes Jr
ADVOKATAS
37 Sheridan Ave. Brooklyn 8, N. N. Tel. APplegate 7-7083

BOSTONO ŽINIOS

Tolimas svečias Sv. Jono Boscos vienuolis salezietis kun. Jonas Svirneis, 22 metus misionoraujas Indijoje, dabar buvo nukeliavęs į Italiją, o iš jos visiškai netrukus atvyko į Ameriką, kur So. Bostone aplankys savo seną tetą Agotą Svirnelę Svedienę. Jis įdomių dalykų papasakos iš Indijos gyvenimo, praneš saleziečių išlaikomos mokyklos perpildytos vargstančių tėvų vaikų, kodėl auklėti saleziečiams tėvai indai parduoda savo vaikus už 5 dolerius nuo galvos, kad ir šiemet badauja turtingoji Indija, didžiulis ir tirštai gyvenamas tamsus kraštas.

Muzikos bare Kompozitoriaus Juliaus Gaidelio Bostono vyrų choras vėl pradėjo dirbti, ruošdamasis plaresnės gastrolemos. Be to, J. Gaidelis turi daug privačių pamokų lietuvių jaunuolius ir vaikus mokydamas pianino ir akordiono, svarbiusia neužmiršdamas išmokyti skambinti ir griežti lietuviškų dainų ar tautinių šokių. Kompozitorius yra suplanavęs ilgai iš savo mokinų paruošti jaunųjų muzikinių ansamblių jau scenoje pasirodyti ir džiaugsmo padaryti muzikinių tėvams bei visuomenei.

Atleido darbininkų Bostonas nuo seno turi išaugusią baldų, batų cukraus, drabužių, gumos, medvilnės ir vilnos audinių, saldinių ir spaudos pramonę. Prieš šias Kalėdas yra paliesta cukraus pramonė. Cukraus Domino fabriksas, kur dirba nemaža senųjų ir naujųjų ateivių lietuvių, atleido 27 darbininkus, kurių tarpe yra ir lietuvių. Gailliams, kad tai padaryta kaip tik ir prieš pat didžiąją šventę.

Kūčių naktį Bostono WBZ televizijos stotis nuo 6 valandos davė įvairių tautų muzikos. Iš lietuvių griežė Blezdingėlė pranešdami, kad tai lietuviškas šokis.

BANGA TELEVISION
Sav. V. ZELENIS
3423 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y. TELEFONAS: APplegate 7-0349

PARDUODAMA su NUOLAIDA:
■ TELEVIZIJOS APARATAI,
■ HI-FI FONOGRAFAI,
■ ĮGROJIMO APARATAI (Tape Recorders),
■ VOKIŠKI BEI VIETINIAI RADIJAI,
■ ORO VĖSINTUVAI (air cond.) ir LANGAM VENTILIATORIAI

Taisoma Televizija, Radijas, Hi-Fi.
Darbas garantuotas, atliekamas prityrusio techniko, pripažinto RCA.
DARBO VALANDOS: Kasdien iki 7 val. vak. Pirmadieniais iki 6 val. vak.

Laisvės Varpas nauju laiku Anksčiau veikusi nuo 8 v. ligi 9 val. ryte Laisvės Varpo radijo programa dabar perduodama sekmadieniais nuo 2 val. ligi 3 val. po pietų iš tos pačios radijo stoties WKOX iš Framingham, Mass., banga 1190. Paskutiniu metu Laisvės Varpas įvedė skyrių vaikams ir literatūrinę valandėlę. Tai dalykai, kurių nėra kitose lietuvių radijo progamos. Naujas programos laikas bent žiemos metu yra patogesnis. Anksčiau programos metu vieni eidavo į bažnyčią su vaikais, o kiti ją pramiegodavo. Dabar nėra jokios rimtos kliūtis, kuri sutrukdytų programos klausymą.

Šeštadieninė lituanistinė mokykla turėjo savo kalėdinį vakarą lietuvių bažnyčios salėje, kur mokiniai suvaidino gerai parinktą patriotinę 4 veiksmų pasaką "Karalaitė Teisutė". Iš kitų scenos numerių itin pažymėtina deklamuotoja čia gimusi mažutė J. Dabrickaitė, lietuviškai ne žodžio nemokėjusi. Dabar ji deklamavo gražią lietuvių kalba. Tai nuopelnas jos tėvų ir lituanistinės mokyklos. Savo dukterį taip pat jau čia gimę tėvai į tą mokyklą šeštadieniais atveža net iš Needham, Mass., miestelio, kur jie gyvena.

Juozas Jasinskas, senas lietuvis, pensininkas, yra nagingas žmogus, prisidurdams pragyventi verčiasi naujus dirbdamas ir senus taisydamas styginius muzikos instrumentus: gitaras, mandalinas, smuikus. Tokių instrumentų iš jo galima pigiai įsigyti, o adresas: 53 Gate St., So. Boston 27, Mass.

Išventins kunigu. Buffalo, N. Y., universitete teologijos studijas šiais metais baigia. So. Bostonietis Juozas Trinka. Gegužės 7 šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje vysk. Eric MacKenzie, Bostono arkivyskupo kardinolo Richard J. Cushing pagelbininkas, dijakoną Juozą Trinka išventins kunigu.

Lituanistinės šeštadieninės mokyklos tėvų komitetas sausio 11 d., 5 val. vakaro Lietuvių Piličių Klubo salėje rengia tradicinę vakarienę. Pelnas skiriamas šeštadieninės mokyklos reikalams.

Atleido darbininkų Bostonas nuo seno turi išaugusią baldų, batų cukraus, drabužių, gumos, medvilnės ir vilnos audinių, saldinių ir spaudos pramonę. Prieš šias Kalėdas yra paliesta cukraus pramonė. Cukraus Domino fabriksas, kur dirba nemaža senųjų ir naujųjų ateivių lietuvių, atleido 27 darbininkus, kurių tarpe yra ir lietuvių. Gailliams, kad tai padaryta kaip tik ir prieš pat didžiąją šventę.

Kūčių naktį Bostono WBZ televizijos stotis nuo 6 valandos davė įvairių tautų muzikos. Iš lietuvių griežė Blezdingėlė pranešdami, kad tai lietuviškas šokis.

Prieinamausiomis kainomis su labai gerom išsimokėjimo sąlygom ir pristatymu į vietą patarnauja visiem lietuviams

BALDŲ KRAUTUVĖ

kurioje galima gauti visam butui moderniškiausi baldai, įvairiausios lempos, vaikai lovuotės, virtuvės reikmenys ir k. Kreipkitės adresu:

ONA IVASKIENE LITHUANIAN FURNITURE CO.
366 West Broadway, So. Boston 27, Mass.
Off. Telph. AN 8-4618 Res. AN 8-5961

Krautuvėje taip pat galima gauti DARBININKĄ, pratesti prenumeratą arba užsisakyti naujai ir kreiptis visais DARBININKO reikalais.

Priimami taip pat skelbimai.

JAU PASIRODĖ RINKOJE

naujos konstrukcijos ir naujos formos RAŠOMOSIOS MASINĖLĖS, kurios pilnai atstoją raštinės tipo mašinas, o yra lengvos ir mažos.

Katalogų ir kt. reikalaukite (gausite veltui):

J. L. GIEDRAITIS, 1632 Broad Street Hartford, Conn., patarnaus sąžiningai.

TAISO

televizija, radija, patefona įrengia Hi-Fi

BARZDUKAS ir ZUBRIS
273 Chestnut Street, Kearny, N. J. Tel. WY 1-8390

174 Nutley Avenue Nutley, N. J. Tel. NU 2-1880

Evergreen 8-9770

Joseph Garszva
GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Tel. Stagg 2-5043

Matthew P. Ballas (BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS - Direktorius
ALB. BALTRONAS - BALTON Reikalių Vedėjas
660 Grand Street Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

Tel. Evergreen 7-4335

Stephen Aromiskis (ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNISKA KOPLYČIA
423 Metropolitan Ave. Brooklyn, N. Y.

J. B. Shalins-Šalinskas
Laidotuvių Direktorius
84-02 JAMAICA AVE. (prie Forest Parkway Station) Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves. Kopyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventilacija
Tel. Virginia 7-4499

Waitkus FUNERAL HOME
197 Webster Avenue PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dienų ir naktį Nauja moderniška kopyčia šermenių dykal. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemaisiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus. Reikalai šaukite: Tel. TA 6-6434